

Stevige fundamenten waarop u kan bouwen

Confederatie Bouw
Bouw, energie & milieu

ALS CEO KIES IK VOOR WIN-WIN SITUATIES...

...zoals bij mijn bedrijfsverzekeringen

- ☒ Verzekering voor mijn aansprakelijkheid
- ☒ Verzekering voor mijn wagenpark
- ☒ Verzekering voor mijn personeelsleden
- ☒ Opbouw van mijn pensioen
- ☐ ...

Kies voor Federale Verzekering voor een service op maat van uw noden en die van uw bedrijf!

Ontdek onze oplossingen op www.federale.be

Voor meer info

 0800-14.200

De verzekeraar die zijn winst met u deelt

Jaarverslag 2.0.

Paul Depreter
Voorzitter
Confederatie Bouw

Robert de Mûelenaere
Gedelegeerd bestuurder
Confederatie Bouw

De Confederatie Bouw kiest vanaf dit jaar voor een nieuw formaat voor het jaarverslag. In plaats van één bepaald thema uit te lichten, zoals in het verleden, focussen we nu op de vele acties van onze organisatie die het resultaat zijn van onze verschillende opdrachten. Dat maakt het ook voor u, beste lezer, erg concreet. We zoomen in op de belangrijkste realisaties die er kwamen dankzij het werk van

de Confederatie en dat zowel op nationaal, regionaal als Europees niveau. Verder nemen we ook onze diverse communicatiekanalen, campagnes, evenementen en vakbeurzen die we organiseren onder de loep en geven we onze waarden en enkele aspecten van onze werking mee. We beginnen met een cijfermatige stand van zaken van de bouw, een sector die de laatste jaren een opvallende opmars kende.

In mensentaal krijgt u een zeer goed beeld van wat de Confederatie Bouw allemaal doet voor haar ruim 15.500 leden. De bouw en onze leden dag na dag sterker maken, daar is het ons om te doen. Uiteraard is dat werk nog niet af. Er liggen nog genoeg werven open die om constructieve en innovatieve oplossingen vragen. Onze leden kunnen er vanop aan dat de Confederatie er alles zal aan doen om de bouw blijvend te versterken en klaar te stomen voor de uitdagingen van morgen.

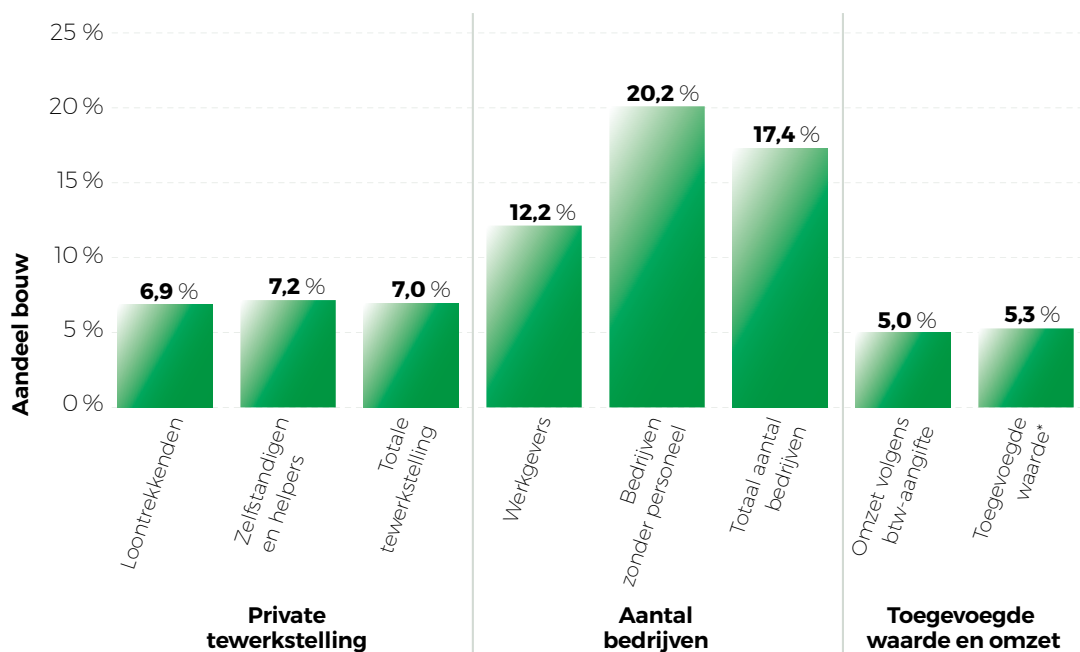
De bouw in cijfers

The background of the page is a vibrant green, composed of several overlapping geometric shapes, including triangles and polygons, creating a modern, abstract design. A large, white, rounded rectangular box is positioned in the center-left of the page, serving as a container for the text.

De bouw is een sector die in volle evolutie is. De laatste jaren stelt onze sector het goed, met een stijgend werkvolume, goed gevulde orderboekjes, een stijgend aantal zelfstandigen en werknemers en zo meer. Volgende cijfers en grafieken geven een goede stand van zaken.

De bouw in de belgische economie in 2018

Zeven procent van alle private tewerkstelling in ons land wordt door bouwbedrijven gecreëerd. Het aantal bouwbedrijven is goed voor 17,4 procent van het totaal aantal ondernemingen in ons land. Onze sector is goed voor 5,3 procent van alle toegevoegde waarde in België. De bouw is met andere woorden een erg belangrijke economische actor.

Bronnen: RSZ, RSVZ, INR en FOD Economie

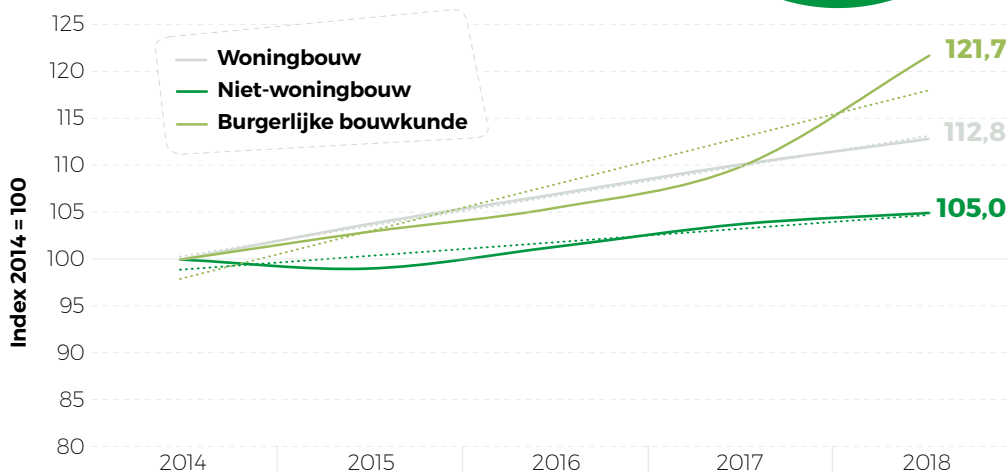
*BBP excl. Belastingen

CIJFERS

Werkvolume bouw

In 2018 waren de bouwwerken goed voor een totaal van 47 miljard euro. De woningbouw nam nagenoeg de helft (47 procent) voor zijn rekening, de niet-woningbouw ruim één derde (36 procent) en de burgerlijke bouwkunde 17 procent.

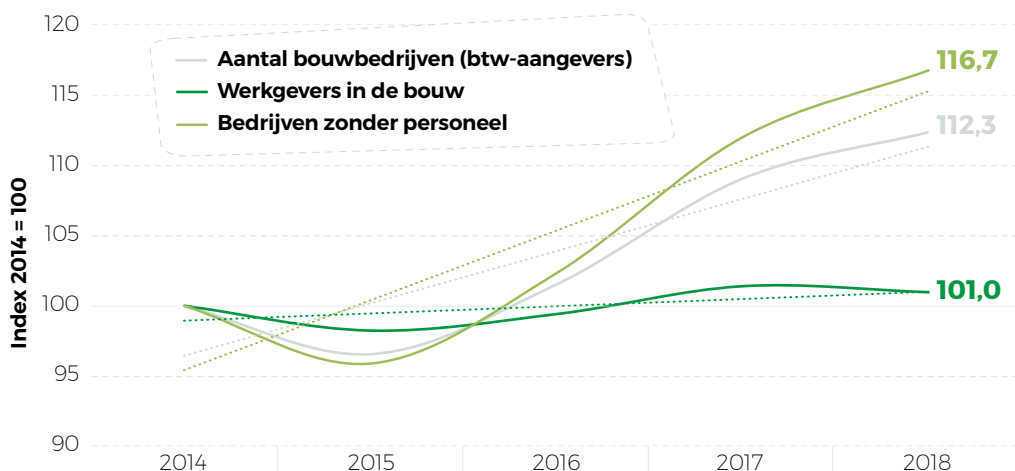

Bron: Euroconstruct (67e editie)

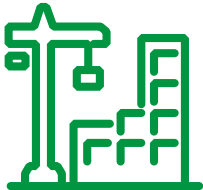

Bedrijven en werkgevers in de bouw

Het aantal bouwbedrijven neemt stevig toe in ons land. Het gaat dan in hoofdzaak om bedrijven zonder personeel, het aantal werkgevers in de bouw blijft eerder stabiel. In totaal zijn er 109.543 bouwondernemingen actief in België.

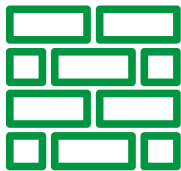

CIJFERS

109.543
Bouwbedrijven*

27.535
Werkgevers
in de bouw*

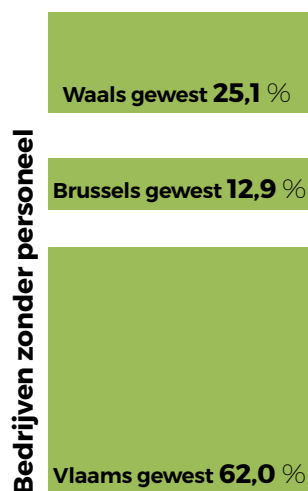
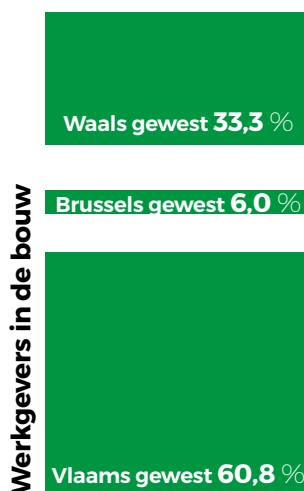
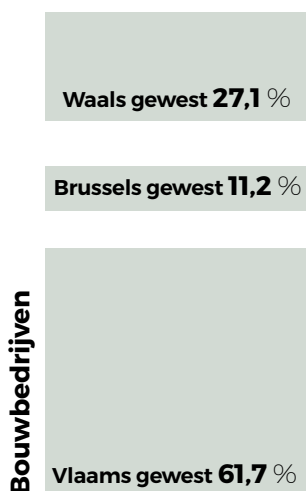

82.008
Bedrijven zonder
personeel*

*2018

Bronnen: FOD Economie (btw-statistieken) en RSZ

Aandeel regio's (2018)

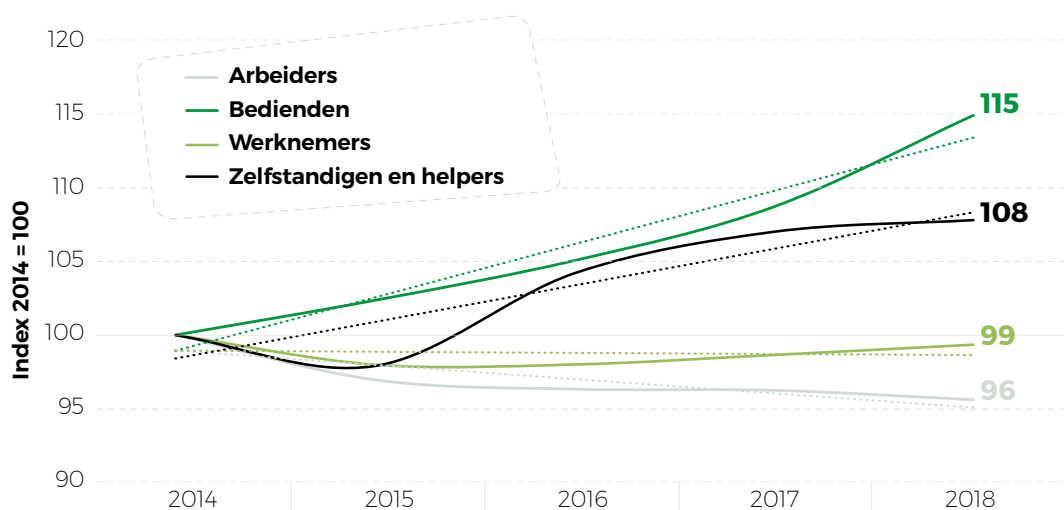

Bronnen: FOD Economie (btw-statistieken) en RSZ

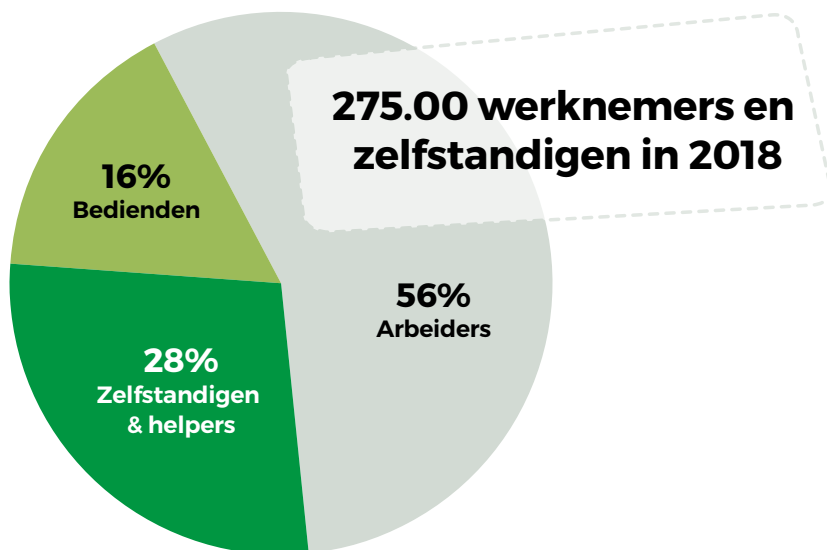

Werknemers en zelfstandigen in de bouw

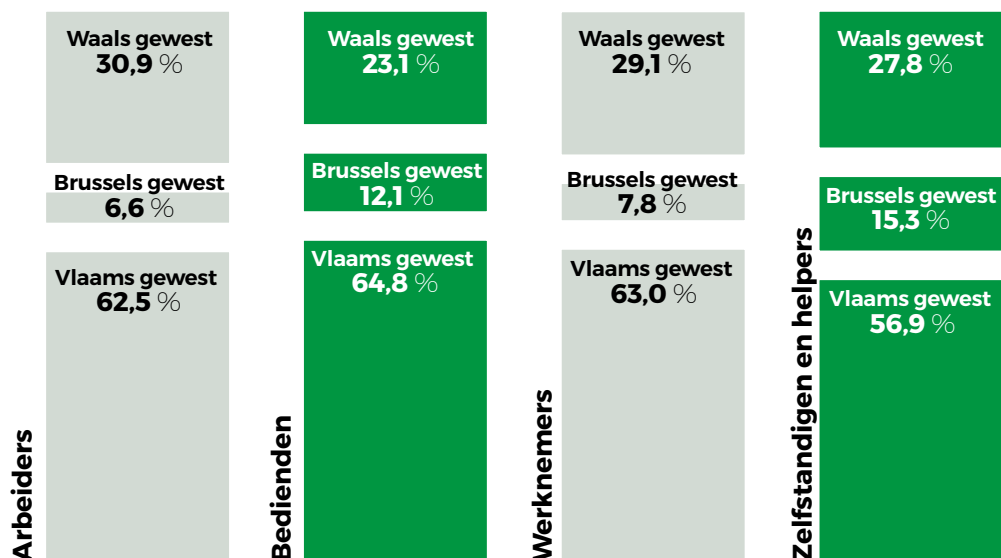
Het aantal zelfstandigen en helpers is de laatste vijf jaar sterk gestegen in onze sector. Na een moeilijke periode, tot en met 2015, is het aantal werknemers in de bouw de afgelopen jaren weer licht gestegen: vooral het aantal bediendenjobs nam toe.

CIJFERS

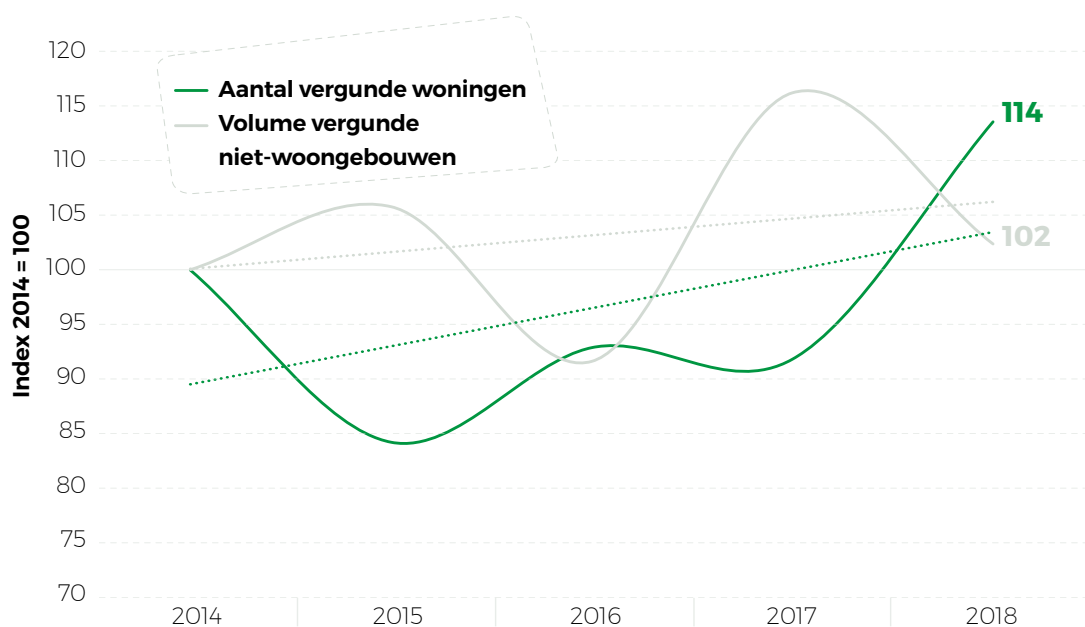
Aandeel regio's (2018)

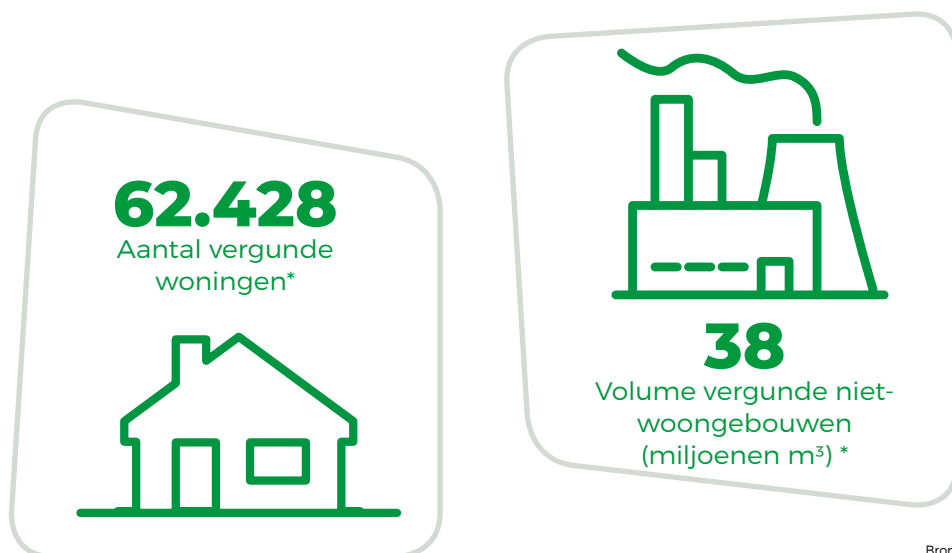
Bronnen: RSZ, RSVZ en INR

Vergunningen voor nieuwbouw

Los van de nogal sterke
jaarlijkse verschillen, lijken
de bouwvergunningen
voor nieuwe constructies
de afgelopen vijf jaar
trendmatig toe te nemen.

CIJFERS

*2018

Bron: FOD Economie

Aandeel regio's (2018)

Aantal vergunde woningen

Volume vergunde niet-woongebouwen

Bronnen: FOD Economie

**Opmerkelijke
realisaties van de
afgelopen jaren**

“De Confederatie Bouw is de belangrijkste werkgeversorganisatie binnen de bouwsector. Onze organisatie onderhoudt goede banden met de beleidsmakers en de andere organisaties uit het middenveld. Dat laat ons toe om, dag na dag, de belangen van de bouw hoog op de agenda te krijgen en ervoor te zorgen dat onze sector erop vooruitgaat.”

Robert de Mûelenaere
Gedelegeerd bestuurder
Confederatie Bouw

Jaar na jaar en dag na dag
zorgt het lobbywerk van
de Confederatie Bouw voor
aanzienlijke verbeteringen voor
ondernemingen die actief zijn in
de bouwsector. Ook tijdens deze
legislatuur, van 2014 tot en met
mei 2019, zorgden een aantal
nieuwe maatregelen ervoor dat
bouwbedrijven het beter hebben.
We zetten de voornaamste federale
realisaties hier op een rij.

FEDERALE REALISATIES

ARBEIDS

➔ Lagere werkgeversbijdragen in het kader van de tax shift

In het kader van de tax shift daalde het tarief van de basisbijdragen die u als werkgever moet betalen van 32,40 procent naar 25 procent. Ook de bijdrage

voor de financiering van de jaarlijkse vakantie van de arbeiders daalde van 6 procent naar 5,57 procent. Tegelijk werden echter bestaande lastenverlagingen afgebouwd, zodat het voor de bouwsector eerder resulteerde in een nuloperatie. De Confederatie Bouw heeft kunnen bekomen dat de korting voor de lage lonen versterkt en uitgebreid werd, zodat de tax shift toch een effectieve daling van de sociale lasten opleverde voor de bouwbedrijven.

Het tarief van de basisbijdragen die u als werkgever moet betalen daalde naar

25
PROCENT

➔ Plan Eerlijke Concurrentie

In 2015 hebben de sociale partners, samen met vertegenwoordigers van de overheid, een Plan voor Eerlijke Concurrentie afgesloten. Dat plan omvatte 40 concrete maatregelen om de deloyale concurrentie en sociale dumping uit het buitenland tegen te gaan en de concurrentiepositie

van de Belgische bouwbedrijven te versterken. Hoewel het rapport over de uitvoering aantoont dat er nog werk op de plank ligt, lijkt het toch dat het Plan al een belangrijke kentering heeft teweeggebracht in het voordeel van de Belgische tewerkstelling.

MARKT

➔ Minder loonlasten, specifiek voor de bouw

Vanaf 2018 wordt er in drie fases een specifieke loonlastenverlaging, die in het bijzonder gunstig is voor de bouwsector, ingevoerd. Concreet leidt die tot een structurele verlaging van 3 euro per uur voor werknemers uit de bouw. De Kamer heeft de laatste modaliteiten van deze maatregel, die werkgevers een gedeeltelijke vrijstelling geeft op het doorstorten van de bedrijfsvoorheffing voor ploegenarbeid bij werken in onroerende staat, begin april 2019 goedgekeurd,

waardoor deze loonlastenvermindering eindelijk van kracht is.

➔ Ambitieuus investeringspact voorgesteld

Mede dankzij de Confederatie Bouw werd er in het Nationaal Pact voor Strategische Investerings van de federale regering een omvangrijk pakket bouwwerken aanbevolen (het energie-efficiënt maken van overheidsgebouwen, de bouw van nieuwe scholen

en het verbeteren van de infrastructuur). Zaak is nu om die investeringen zo snel mogelijk uit te voeren. Sowieso moet ons land zijn overheidsinvesteringsgraad (nu 2,3 procent van het BBP) optrekken.

ARBEIDS

➔ Arbeidsongevallen drastisch doen dalen

Met **Safety My Priority** lanceerde de Confederatie Bouw in februari 2019 een brede sensibiliseringscampagne die alle bouwondernemers op het belang moet wijzen van veiligheid op, naar en van de werf.

Via een apart magazine en een specifieke website, www.safetymypriority.be, kunnen alle bouwondernemers een charter ondertekenen dat hen ertoe verbindt om op alle werven en bij alle werkzaamheden

de absolute voorrang te geven aan veiligheid en veilig gedrag en dat zowel bij hun eigen werknemers, hun onderaannemers als hun bouwpartners.

MARKT

“ We moeten het aantal arbeidsongevallen in de bouw heel snel halveren. Ons land moet het op zeer korte termijn even goed doen als Nederland, Zweden, Ierland en Groot-Brittannië, waar het aantal arbeidsongevallen de helft lager ligt. Elk arbeidsongeval is er één te veel en totaal onaanvaardbaar op menselijk, maatschappelijk en economisch vlak. ”

Paul Depreter
Voorzitter Confederatie Bouw

ARBEIDS

➡ **Gemakkelijker werknemers delen**

De regelgeving rond werkgeversgroeperingen werd in 2015 versoepeld, zodat het voor bouwondernemers makkelijker is om een arbeidskracht die niet voltijds nodig is te delen met andere ondernemers.

Zo kan het zeer handig zijn om bijvoorbeeld met verschillende andere ondernemingen pakweg een fiscaal specialist, een IT'er of een administratieve kracht aan te werven.

➡ **Goedkopere eerste aanwervingen**

De doelgroepvermindering "eerste aanwervingen" richt zich op startende en kleine werkgevers uit de privé-sector die weinig of geen personeel in dienst hebben. Voor een eerste aanwerving betaalt u sinds 2016 de belangrijkste patronale bijdragen niet langer (die regeling geldt in principe tot eind 2020). Ook de tweede tot de zesde aanwerving werd

sinds 2016 goedkoper. Deze doelgroepvermindering is enkel van toepassing als de volledige kwartaalprestatie van de werknemer minstens 27,5 procent bedraagt van die van een voltijdse werknemer of indien hij is aangeworven met minstens een halftijdse arbeidsovereenkomst.

➡ **Geen rijbewijs C voor bouwmachines**

Wie met een bouwmaschine rijdt, hoeft sinds december 2017 geen rijbewijs C meer te behalen. Een rijbewijs B volstaat, op voorwaarde dat de machine maximaal

40 km per uur rijdt en de verplaatsing gebeurt binnen een straal van 5 km rond de bouwplaats.

MARKT

➔ **Bouw kiest voor winteruur**

De Europese Commissie heeft een voorstel klaar om de halfjaarlijkse overschakeling naar wintertijd en zomertijd af te schaffen. EU-lidstaten zouden ervoor kunnen kiezen om heel het jaar door in winter- of in zomertijd te leven. Uit onderzoek van de Confederatie Bouw blijkt dat een ruime meerderheid van de bouwbedrijven gewonnen is voor het permanent instellen van de wintertijd. Op die manier hoeven bouwbedrijven niet te lang te wachten om met daglicht aan hun werkzaamheden te kunnen

beginnen. Het spreekt voor zich dat de Confederatie Bouw dat standpunt stevig zal verdedigen, zowel in België als in Europa.

➔ **Crisiscommunicatieplan voor bouwondernemingen opgesteld**

Elk bouwbedrijf kan op een zeker moment geconfronteerd worden met een ongeval, al dan niet met gewonden en doden, of een andere onfortuinlijke gebeurtenis. In deze tijden van mediadrukke via de klassieke media, maar zeker en vast ook via sociale media, zoals Facebook, Instagram of Twitter, kan u

maar beter voorbereid zijn. Grote bedrijven hebben dikke draaiboeken liggen voor crisiscommunicatie. Voor kmo's en micro-ondernemingen volstaan een aantal vuistregels. De Confederatie Bouw zorgde voor een gemakkelijk te hanteren plan van aanpak voor haar leden.

“ Onze woningen en gebouwen zijn verantwoordelijk voor 40 procent van de CO₂-uitstoot. Door nog meer te renoveren, te slopen en herop te bouwen en te zorgen voor energieneutrale nieuwbouw kunnen we dat tij keren. Maar dan moet ook de overheid meewillen door de btw op afbraak en renovatie overal in het land en voor alle actoren te verlagen naar 6 procent. ”

Marleen Porré
Manager Fiscaal Departement Confederatie Bouw

FISCALITEIT

➔ Lagere vennootschapsbelasting

Het basistarief in de vennootschapsbelasting daalde in 2018 van 33 procent naar 29 procent en het zal vanaf 2020 25 procent bedragen. Vennootschappen die kwalificeren als kmo in de zin van artikel 15 W. Venn. (gemiddeld maximaal per-

soneelsbestand: 50, maximum omzet: 9 miljoen euro, maximum jaarbalanstotaal: 4,5 miljoen euro) kunnen een tarief van 20 procent genieten op de eerste schijf van 100.000 euro.

➔ Btw op onroerende verhuur: stevige kostenverlaging

De onroerende verhuur tussen btw-plichtigen werd sinds januari 2019 optioneel aan de btw onderworpen. Dankzij deze mogelijkheid zal de verhuurder de btw op de oprichting, de

verbouwing of de renovatie van het betrokken professioneel vastgoed in aftrek kunnen brengen. Dat brengt een aanzienlijke kostenverlaging met zich mee.

➔ Lagere btw op de bouw van sociale woningen

Om het tekort aan sociale woningen weg te werken, is de toepassing van het verlaagd btw-tarief voor sociale huisvesting uitgebreid. Private investeerders kunnen sinds 2017 wonin-

gen bouwen of kopen met toepassing van 12 procent btw in plaats van 21 procent btw wanneer zij deze woning ter beschikking stellen aan de sociale huurmarkt.

➔ Btw op bouw van scholen verlaagd

Sinds 2016 is het btw-tarief voor de bouw en de renovatie van scholen verlaagd van 21 procent naar 6 procent. De volgende werken komen hiervoor in aanmerking: ruwbouwwerken, dakwer-

ken, het plaatsen van ramen en deuren, de levering mét plaatsing van centrale verwarmingsinstallaties, airconditioning, sanitaire installaties, elektrische installaties, schilderwerken, het leggen van vloeren enzovoort. De verlaagde btw geldt enkel in gebouwen die door een onderwijsinstelling gebouwd of gekocht zijn of erdoor gehuurd worden. Ze moeten hoofdzakelijk gebruikt worden voor onderwijs dat vrijgesteld is van btw.

het btw-tarief voor de bouw
en de renovatie van scholen

➔ Btw later doorstorten bij overheidsopdrachten

Wie werken uitvoert voor overheden wordt vaak laat betaald. Er lopen lange goedkeuringsprocedures en zelfs na de opmaak van de factuur moet u soms nog lang op de betaling wachten. Vroeger moest de factuur na de opmaak verwerkt worden in de btw-aangifte en bijgevolg moest de bouwonderneming de btw die ze zelf nog niet ontvan-

gen had doorstorten aan de overheid. Concreet: u moest de btw vaak voorfinancieren. Om het probleem van die voorfinanciering van btw bij bouwbedrijven op te lossen, moet de btw sinds 2017 pas doorgestort worden nadat de overheid de bouwonderneming betaald heeft.

FISCALITEIT

➔ Kilometerheffing ingeperkt

Tal van bouwvoertuigen, zoals mobiele kranen, verreikers, hoogtereikers, graafmachines, bulldozers, betonpompen zonder mixers en dumpers, zijn vrijgesteld van de kilometerheffing die sinds 1 april 2016 van kracht is in de drie gewesten voor vrachtwagens van meer dan 3,5 ton

die goederen vervoeren. De Confederatie Bouw heeft daarnaast modeldocumenten opgesteld die de bedrijven uit onze sector toelaten om de extra kosten en administratie gelinkt aan die heffing te beperken en goed te beheren.

➔ Fiscaal voordeel overuren opgetrokken

Sinds 1 april 2014 is in de bouwsector het aantal overuren die recht geven op een fiscaal voordeel opgetrokken van 130 naar 180 uur. Essentiële voorwaarde is wel dat het gaat om overuren gepresteerd op een bouwplaats met elektronische aanwezigheidsregistratie. Voor de werkgever is het voordeel dat hij voor die overuren de bedrijfsvoorheffing die hij volledig moet inhouden slechts gedeeltelijk moet doorstorten. De werknemer krijgt een belastingvermindering.

180
uur

het aantal overuren
die recht geven op
een fiscaal voordeel

➔ Tax shelter voor startende ondernemingen

Om startende kleine vennootschappen te helpen bij hun financiering, is er

sinds 1 juli 2015 een fiscale stimulans voorzien. Burgers die investeren in dergelijke vennootschappen, krijgen een belastingvermindering van 30 procent (of 45 procent in het geval van microvennootschappen) van het geïnvesteerde bedrag. De investering moet gebeuren naar aanleiding van de oprichting van de vennootschap of binnen de vier jaar na de oprichting ervan.

➔ Liquidatiebonus versoepeld

Onder de regering Di Rupo werd de roerende voorheffing op de liquidatiebonus, dat is de winst die een ondernemer tijdens zijn zelfstandige activiteit in een onderneming opbouwt en er op het einde van zijn loopbaan weer uithaalt, opgetrokken van 10 naar 25 procent. Die regeling werd ondertussen teruggeschroefd. Iedereen kan nu opnieuw die 10 procent

genieten, maar moet die 10 procent meteen betalen en de winst in zijn vennootschap houden.

JURIDISCH

“ Bouwondernemingen hebben nood aan rechtszekerheid en een duidelijk wettelijk kader waarbinnen ze kunnen opereren. Regelgeving moet bovendien transparant en niet te complex zijn. Ook daar waakt de Confederatie Bouw over. Gelijke spelregels voor iedereen. ”

Elke Van Overwaele
Manager Juridisch Departement Confederatie Bouw

➔ Malafide spelers veroordeeld

De Confederatie Bouw stelde een aantal rechtsvorderingen in tegen malafide bedrijven die zogezegd

goedkope werkkrachten konden aanbieden. Vier firma's werden zowel in eerste aanleg als in beroep veroordeeld. Ook tegen malafide reclameronselaars, bedrijvengidsen en databanken treedt de Confederatie Bouw op. Het loont sowieso om elk (vreemd) aanbod dat u krijgt te dubbelchecken.

➔ Geen verzwaarde waarborgen

De plannen die op tafel lagen om de borgtocht die geldt bij overheidsopdrachten uit te breiden tot een garantie op eerste verzoek (waarbij de aanbestedende overheid in geval van tekortkoming van de aannemer een beroep kan doen op de waarborg, zonder dat de aannemer zich tegen de vrijgave ervan kan verzetten of zijn verweermiddelen op dat ogenblik kan doen gelden) zijn dankzij onze interventie niet doorgegaan. Ondertussen dringt de Confederatie Bouw aan op oplossingen voor situaties waarin de vrijgave van

de borgtocht wordt geblokkeerd als gevolg van verschillende omstandigheden bij de opdrachtgever, omstandigheden die vreemd zijn aan de voltooiing van de werken. Een maximumtermijn voor het vrijgeven van de borgtocht zou hiervoor bijvoorbeeld vastgelegd kunnen worden.

JURIDISCH

➔ **Bouw GDPR-proof gemaakt**

Sinds eind mei 2018 is de nieuwe privacyverordening GDPR (General Data Protection Regulation) van kracht. Die bracht voor alle ondernemingen, ongeacht de sector, de nodige aanpassingen en administratie met zich mee. Via communicatie, infosessies, modeldocumenten en doorverwijzing naar bepaalde tools, maakte

de Confederatie Bouw haar leden wegwijs in deze nieuwe privacyregels. Daarnaast voorzag de organisatie een eigen vereenvoudigd werkingsregister, aangepast aan de behoeften van de bouwbedrijven, om zo de administratieve lasten fors te verminderen.

➔ **Herroepingsrecht consument aangepast voor bouw**

Bij een verkoop op afstand of buiten de verkoopruimte, bijvoorbeeld bij iemand thuis, heeft de consument in principe 14 dagen bedenktijd om van zijn aankoop af te zien. Deze bedenktijd geldt echter niet wanneer de bouwonderneming eerst bij de consument thuis komt om een bestek op te maken en/of een raming op te geven en de overeenkomst pas nadien in afwezigheid van de bouwonderneming

wordt ondertekend en opgestuurd. Dat is logisch, gezien de consument in dat geval niet onmiddellijk dient te beslissen. Heel wat bouwbedrijven werken op die manier en zijn zo gevrijwaard van een herroepingsrecht door de consument.

➔ **Tijdig betaald worden**

In het algemeen ijvert de Confederatie Bouw voor een strikte naleving van de betalingstermijn en dat zowel in private als in overheidsopdrachten. Zo zorgde onze organisatie ervoor dat bij overheidsopdrachten de voorziene betalingstermijn van dertig dagen gerespecteerd wordt, zelfs wanneer de overheid te lang treuzelt bij de verificatie. Stel dat een verificatietermijn van 30 dagen voorzien is, maar de verificatie in werkelijkheid pas gebeurt op dag 45, dan heeft de overheid maar 15

dagen meer om u te betalen. Doet zij dat niet tijdig, dan heeft u automatisch recht op een nalatigheidsinterest.

30 DAGEN

onze organisatie zorgde ervoor
dat bij overheidsopdrachten
de voorziene betalingstermijn
gerespecteerd wordt

➔ **Prijzen van offertes wel nog opvraagbaar**

Sinds kort moet de prijs van offertes bij overheidsopdrachten niet meer bekendgemaakt worden. Onze organisatie heeft de problematiek en de verdere actiemogelijkheden van de aannemer in geval van niet-mededeling door

het bestuur van de prijzen onderzocht. Zij heeft modeldocumenten opgemaakt die de aannemer moeten toelaten om deze prijzen alsnog op te vragen bij de aanbestedende overheid.

JURIDISCH

➔ **Verzoeningscommissie Bouw énige alternatieve geschilleninstantie**

In het kader van de alternatieve geschillenreglementering werd de Verzoeningscommissie Bouw als enige gekwalificeerde entiteit erkend, zodat bij conflicten tussen consument en bouwbedrijf het geschil

in kwestie niet door een algemene ombudsdienst behandeld wordt, maar wel door de specifiek door de sector opgerichte Verzoeningscommissie Bouw.

➔ **Geen wettelijke regels voor voorschotten**

Pogingen om voorschotten aan banden te leggen, zijn niet gelukt. De Confederatie Bouw waakt erover dat er geen algemene regeling tot stand komt, aangezien voor de uitvoering van bouwwerken voorschotten immers een economische noodzaak zijn: ze dienen om de instemming van de klant met de offerte van het bedrijf te consolideren, om de werken te starten door de werf in te richten en om de materialen en producten voor te finan-

cieren. Daarenboven dient de beoordeling van een voorschot geval per geval te gebeuren, waarbij sowieso een onderscheid moet gemaakt worden in functie van de werken: maat- dan wel standaardwerk. Ten slotte kan de persoonlijke financiële situatie van de aannemer eveneens een element zijn dat dient mee te spelen.

➡ **Onrechtmatige bedingen tussen ondernemingen aan banden gelegd**

De Confederatie Bouw is een voorstander van evenwichtige contracten. In een nieuwe wet die de onrechtmatige bedingen tussen ondernemingen moet regelen, werd een lijst met zwarte bedingen en grijze bedingen voorzien. Die laatste zijn weerlegbaar. Onder impuls van onder meer onze organisatie werd die lijst met zwarte en grijze bedingen sterk ingekort en

werd het toepassingsgebied beperkt tot de overeenkomsten gesloten, hernieuwd of gewijzigd na de inwerkingtreding van de wet. Lopende overeenkomsten afgesloten voor de datum van inwerkingtreding van de nieuwe wet vallen erbuiten, net als overheidsopdrachten en de eruit voortvloeiende overeenkomsten.

➡ **Bouwheer kan openstaande bedragen niet meer blokkeren**

Een onderaannemer kan, bij niet-betaling door de hoofdaannemer, een rechtstreekse vordering instellen bij de bouwheer. Nieuw is dat de bouwheer die bedragen moet storten bij de Deposito- en Consignatiekas of op een geblokkeerde rekening bij een bank als de aannemer of onderaannemer hierom verzoekt. Twee voordelen:

de onderaannemer loopt het risico niet meer dat de bouwheer hem niet betaalt en de bouwheer zal alle verschuldigde sommen niet meer kunnen blokkeren ten aanzien van de aannemer.

JURIDISCH

➔ **Toepassingsgebied wet verplichte tienjarige aansprakelijkheidsverzekering beperkt**

Hoewel de Confederatie Bouw geen voorstander was van de verplichte verzekering voor aannemers, moeten zij zich sinds juli 2018 in bepaalde gevallen verplicht verzekeren voor hun tienjarige aansprakelijkheid. De verplichting werd dankzij de tussenkomst van onze organisatie trouwens beperkt tot de gesloten ruwbouw

van woningen (waarvan de inhoud goed gedefinieerd is in de wet), wat ervoor gezorgd heeft dat het systeem betaalbaar en beheersbaar is.

➔ **Maatregelen tegen sociale dumping in overheidsopdrachten**

De reglementering van overheidsopdrachten werd aangepast met antidumpingmaatregelen. Zo wordt de mogelijkheid voorzien voor de aanbestedende overheid om bouwondernemingen die abnormaal lage prijzen opgeven te ondervragen en werd er een charter opgesteld. Verder werd de onderaannemersketen beperkt en

moeten alle onderaannemers in de hele keten erkend zijn. De Confederatie Bouw blijft van de strijd tegen sociale dumping ook de volgende jaren een absolute prioriteit maken, zowel op nationaal als Europees vlak. Dat is evident.

Vereenvoudigd vennootschapsrecht

Sinds 1 mei 2019 is het nieuwe, sterk vereenvoudigde vennootschapsrecht van toepassing voor nieuwe vennootschappen. Van de 17 verschillende bedrijfsvormen blijven er nu nog vier over: de bv (besloten vennootschap), de nv (naamloze vennootschap), de cv (coöperatieve vennootschap) en de maatschap. Die laatste vervangt de tijdelijke handelsvennootschap, een instrument dat vaak gebruikt wordt in de bouwsector. Hierover worden praktische documenten ter

beschikking gesteld door de Confederatie Bouw.

Het nieuwe,
sterk vereenvoudigde
vennootschapsrecht
onderscheidt nog

4

BEDRIJFSVORMEN

Sociale clausules in overheidsopdrachten moeten rekening houden met realiteit

Overheidsopdrachten bevatten meer en meer sociale clausules, waarbij een bepaald gedeelte van de werken uitgevoerd dient te worden door bijvoorbeeld personeel van een maatwerkbedrijf. De federale omzendbrief die de opname van sociale clausules in overheidsopdrachten stimuleert, houdt nu beter rekening

met de realiteit; met andere woorden met diverse factoren, zoals de techniciteit, de kosten en de uitvoeringstermijn van de werken.

JURIDISCH

➔ Superprioriteit van het voorrecht van de onderaannemer

Na het faillissement van een hoofdaannemer beschikt de onderaannemer over een voorrecht. Sinds 1 januari 2018 is dat voorrecht een superprioriteit geworden. Concreet betekent dit dat de onderaannemer, op één uitzondering na, in geval

van faillissement van de hoofdaannemer ten aanzien van elk ander pand met voorrang zal worden uitbetaald (bij voorrang op het pand van de financiële instellingen).

➔ Onderaannemingsovereenkomst gebruiksvriendelijker

Het model van onderaannemingsovereenkomst van de Confederatie Bouw werd vereenvoudigd en ingekort, zodat het zowel voor kleine als grote ondernemingen een praktischer

en werkbaarder instrument wordt dat de basis legt voor evenwichtige contractverhoudingen en een goede samenwerking/verstandhouding.

➔ Attesten om de consument vertrouwen te geven

Het afschaffen van de vestigingsregeling in Vlaanderen, tegen het advies van onze sector in, heeft ertoe geleid dat de Confederatie Bouw voor haar leden exclusieve tools heeft ontwikkeld waarmee de leden vertrouwen kunnen geven aan de consument. Zich baserend op officiële beschikbare data, hebben de diensten van de Confederatie in eerste instantie drie attesten ter beschikking gesteld van de leden: één betreffende de ingeschreven activiteiten bij de Kruispuntbank voor Ondernemingen (KBO), een tweede m.b.t. de erkenningen waarover de onderneming beschikt en ten slotte één aangaande de beroepsfederaties waarvan het bedrijf lid is. In tweede instantie zal nagegaan

worden hoe informatie over onder meer de afwezigheid van fiscale of sociale schulden of de beroepsvaardigheden die bewezen worden door de onderneming, kan geattesteerd worden.

De Confederatie stelt

3

ATTESTEN

ter beschikking van de leden
om vertrouwen te geven
aan de consument

➔ Een kader voor BIM

BIM, voluit Building Information Modeling, duikt overal op in de bouw en is weldra helemaal niet meer weg te denken uit onze sector. De Confederatie Bouw zorgt voor een ruim

draagvlak voor deze nieuwe manier van (samen)werken en draagt actief bij tot de uitwerking van BIM-tools, referentiedocumenten en een regelgevend kader.

SOCIAAL

“ Een doeltreffender beleid ter bestrijding van de verschillende vormen van illegale arbeid en sociale fraude is nodig. Zo’n beleid moet het vooral mogelijk maken om frauduleuze situaties en praktijken beter op te sporen en aan te pakken. Illegale detachering betekent niets minder dan sociale dumping en die is bijzonder nefast voor onze sector. ”

Jan Vochten
Manager Sociaal Departement Confederatie Bouw

➔ **Arbeidsongeschiktheidsuitkering voor ondernemers weldra vanaf de eerste dag**

Sinds 2018 krijgen ondernemers die ziek of arbeidsongeschikt zijn een uitkering na 14 dagen. Daarvoor kregen ze die uitkering pas na 1 maand, wat veel te lang was. Er ligt nu zelfs een voorstel op tafel om die

periode verder te beperken van 14 naar 0 dagen. Meer nog, de Kamercommissie Bedrijfsleven keurde dat voorstel onlangs zelfs nog goed.

➔ **Lagere sociale bijdragen als zelfstandige**

Zelfstandigen staan, zoals u weet, in voor hun eigen zekerheid en bouwen rechten op voor hun pensioen, kinderbijslag, uitkeringen en dergelijke meer door sociale bijdragen te betalen. Die sociale bijdragen die u als ondernemer in hoofdberoep betaalt, werden de afgelopen jaren verlaagd van 22 procent naar 20,5 procent van uw netto belastbaar inkomen.

De sociale bijdragen voor een ondernemer in hoofdberoep werden verlaagd naar

**20,5
PROCENT**

SOCIAAL

➔ Gelijke minimumpensioenen

De minimumpensioenen van de zelfstandigen werden in 2016 volledig gelijkgeschakeld met die van werknemers. Wie na een loopbaan van 45 jaar met pensioen gaat, heeft in 2019 recht op een maandelijks gewaarborgd minimumpensioen van 1.253,83 euro (alleenstaande) of 1.566,79 euro (minimumgezinsspensioen). Hoe langer u werkt, hoe hoger uw pensioen. Wie geen loopbaan van 45 jaar heeft, ontvangt een minimumpensioen in functie van de effectief gewerkte jaren.

Na 45 jaren loopbaan
heeft u nu recht op
een maandelijks gewaarborgd
minimumpensioen
van

€1.253,83

ALLEENSTAANDE
of

€1.566,79

MINIMUMGEZINSPENSIOEN

➔ Gelijke kinderbijslag

De kinderbijslag die zelfstandigen krijgen, is eindelijk gelijkgeschakeld met die van werknemers en ambtenaren. Dat is totaal logisch: elk kind hoort gelijk te zijn. De kinderbij-

slag, die maandelijks en voor elk kind van het gezin wordt uitbetaald, is sinds de zesde staats hervorming een regionale bevoegdheid geworden.

SOCIAAL

➔ Onbeperkt bijverdienen

Ondernemers kunnen sinds 2015 onbeperkt bijverdienen na de wettelijke pensioenleeftijd of na een carrière van 45 jaar zonder dat er geheel of gedeeltelijk pensioen moet worden ingeleverd. Gepensioneerden jonger dan 65 jaar met een loopbaan die minder dan 45 jaar bedraagt, moeten de inkomsten uit hun zelfstandige activiteit wel beperken. Ook wie enkel een

overlevingspensioen geniet, moet, ongeacht de leeftijd, zijn inkomsten beperken. Als uw inkomen de grens van de toegelaten activiteit gedurende een bepaald jaar overschrijdt, wordt het pensioen van dat jaar verminderd met het percentage van de overschrijding.

➔ Uitkering bij stopzetting om economische redenen

Sinds 2016 krijgt een ondernemer een uitkering (max. 1 jaar) wanneer hij zijn zaak om economische redenen stopzet. Dat gebeurt onder het zogenaamde overbruggingsrecht dat eerder al van kracht was na een faillissement (de zogenaamde faillissementsverzekering). Met het overbruggingsrecht behoudt u rechten op geneeskundige verzorging en arbeidsongeschiktheidsuitkeringen gedurende

maximum 4 kwartalen zonder dat u uw bijdragen moet betalen. U krijgt elke maand een uitkering en dat gedurende maximum 12 maanden. U kan verschillende keren een beroep doen op het overbruggingsrecht. Voorwaarde is wel dat de totale duur tijdens uw volledige beroepsloopbaan niet langer is dan 12 maanden.

SECTORAAL

➔ Hervorming Constructiv

Als medebeheerder van het Fonds voor Bestaanszekerheid Constructiv, waakt de Confederatie Bouw over de goede beheersing van de uitgaven van dit Fonds. In 2015 werden belangrijke maatregelen genomen om het financieel evenwicht te behouden. In 2016 werden de drie sectorfondsen (FBZ, FVB & NAVB) geïntegreerd in één sectorfonds

(Constructiv). Dat alles maakt het mogelijk om de forfaitaire bijdrage die u als werkgever aan het Fonds moet betalen, ongewijzigd te houden sinds 2012. Geen onbelangrijk voordeel aanzien, ondanks de gestegen lonen, hetzelfde nominaal bedrag aan forfaitaire bijdrage betaald wordt.

➔ Europese award voor Pensio B

De Confederatie Bouw is ook medebeheerder van het sectoraal pensioenfonds Pensio B. De manier waarop de sector het aanvullend pensioen van zijn arbeiders aanpakt,

kreeg in 2017 een mooie internationale erkenning toen Pensio B een Europese award in de wacht sleepte als beste pensioenfonds in België.

➔ Sectorale akkoorden zorgen voor sociale vrede in de sector

De Confederatie Bouw speelt een sterke rol in de sectorale cao-onderhandelingen. Ondanks delicate onderwerpen die de voorbije onderhandelingen bemoeilijkten (sociale verkiezingen en statuut syndicale delegatie in 2015-

2016, verlengde opzegtermijnen in 2017-2018) is de Confederatie er steeds in geslaagd een sectoraal akkoord te bereiken met respect voor de loonnorm. Dat zorgt voor stabiliteit en sociale vrede in de sector.

“Technologische vooruitgang, innovatie en digitalisering bieden heel wat kansen, maar zorgen er ook voor dat werknemers zich nieuwe vaardigheden moeten meester maken. Deze evolutie gebeurt ook in de bouwsector, maar is niet altijd gemakkelijk om op te vangen als bouwbedrijf. De zoektocht naar geschikte medewerkers loopt vaak niet van een leien dak. Om daar verandering in te brengen, neemt de Confederatie Bouw deel aan het Europees project Blueprint van de Europese Commissie.”

Vincent Detemmerman
Directeur
Strategie & Innovatie
Confederatie Bouw

EUROPESE REALISATIES

→ **Herziening van de verordening betreffende de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels**

De herziening van de verordening betreffende de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels is nog niet voltooid, maar de bepalingen van het akkoord dat aan het einde van de zittingsperiode van het Europees Parlement is bereikt, sluiten aan bij een aantal bekommernissen van de sector op het gebied van detachering, in het bijzonder met betrekking tot de mogelijkheid van de lidstaat van tewerkstelling om de geldigheid van het A1-formulier te betwisten in geval van vermoeden van vergissing of fraude, en met betrekking tot een nauwkeurigere definitie van de begrippen "substantiële activiteit" en "gebruikelijke werkplaats".

→ **Europese e-kaart voor diensten**

De bouwsector in zijn geheel heeft zijn grote bezorgdheid geuit over het initiatief van de Europese Commissie om een Europese e-kaart voor diensten in te voeren in de bouw, met andere woorden: een elektronisch certificaat waarin wordt aangegeven dat de dienstverrichter op rechtmatige wijze zijn activiteit in een andere lidstaat mag uitvoeren. Het voorliggende systeem zou de mogelijkheden voor fraude in feite doen toenemen zonder dat dit echte voordelen zou opleveren voor bonafide aannemers. Zowel het Europees Parlement als een meerderheid van de lidstaten had oren naar de argumenten van de sector, zodat het voorstel nu zowel in het Parlement als in de Raad wordt geblokkeerd.

Mobiliteitspakket - Herziening verordening inzake rijtijden en tachograafverordening

De herziening van de verordening inzake rijtijden en van de tachograafverordening duurde bijzonder lang en was zeer moeilijk. Hoewel het Europees Parlement de wetgeving wil uitbreiden tot lichte vrachtwagens van meer dan 2,4 ton, is de sector erin geslaagd om duidelijk te maken dat bouwbedrijven niet op dezelfde manier mogen worden behandeld als professionele vervoerders en in aanmerking moeten komen voor vrijstellingen:

- voor lichte vrachtwagens gebruikt voor goederenvervoer wanneer het vervoer niet voor rekening van derden verricht wordt, maar voor eigen rekening van het bedrijf of de bestuurder;
- voor voertuigen waarvan de toelaatbare maximummassa niet meer bedraagt dan 7,5 ton, binnen een straal van 150 km (in plaats van 100 km nu);
- voor voertuigen tot 44 ton die worden gebruikt door bouwbedrijven binnen een straal van 100 km als de lidstaat dit beslist.

Bij de Raad, die niet van plan is het toepassingsgebied uit te breiden tot lichte vrachtwagens en geen wijzigingen wil aanbrengen in de bestaande vrijstellingen, is de sector erin geslaagd een nieuwe vrijstelling voor voertuigen die stortklaar beton leveren, erdoor te krijgen.

De Vlaamse Confederatie Bouw (VCB) voert intens overleg via alle kanalen die ze tot haar beschikking heeft om de belangen van de bouwbedrijven te verdedigen. De VCB overlegt met alle relevante spelers in de bouw, in de brede zin van het woord: andere beroeps- en werkgeversorganisaties, de politieke partijen, de kabinetten, de administratie en de verzelfstandigde agentschappen, met de Vlaamse regering tijdens het Vlaams Bouwoverlegcomité (VBOC), ...

In dit hoofdstuk sommen we enkele belangrijke resultaten van de voorbije legislatuur op, maar het is slechts een kleine greep uit het verrichte werk.

VLAAMSE REALISATIES

Jef Lembrechts
Voorzitter VCB

Marc Dillen
Directeur-generaal VCB

→ Investeringsen

Onder druk van de bouwsector zijn de Vlaamse overheids-investeringen opgetrokken. Uit contacten met de politieke partijen blijkt ook dat er een consensus aan het groeien is over een voorstel van de VCB, namelijk dat Vlaanderen behoefte heeft aan een langetermijninvesteringsnorm.

→ ESCO-charter

Momenteel vinden de EPC-contracten (energieprestatie-certificaat) slechts mondjesmaat doorgang in Vlaanderen. Daarom heeft de Vlaamse regering nu een charter goedgekeurd met de Vlaamse Confederatie Bouw en het Vlaams Energiebedrijf (VEB). Hun ervaring en expertise moeten het afsluiten van deze contracten versnellen.

→ PPS-charter

De Vlaamse regering en de Vlaamse Confederatie Bouw ondertekenden het charter Samenwerking bij PPS. Het bevat acht leidende principes voor succes bij een publiek-pri-vaat samenwerkingsproject. Zo wordt onder meer erkend dat er een zekere vergoeding moet staan tegenover de studiekosten gedaan in functie van de opdracht.

VLAANDEREN

➔ Tracimat

De VCB heeft Tracimat opgericht, een traceringsstelsel voor bouw- en sloofafval dat de milieukwaliteit garandeert, hoogwaardig hergebruik stimuleert en op die manier *urban mining* mogelijk maakt. Aan de oprichting van Tracimat gingen jaren van voorbereidend werk vooraf.

➔ Gebruik van bodemmateriële

Bagger- en ruimingsspecie zijn uit de regelgeving op afval gehaald en toegevoegd aan het Vlarebo, het Vlaams Reglement rond bodemsanering en bodembescherming. Binnen het gebruik van bodemmateriële is dit een ingrijpende verandering. Bagger is een markt van miljoenen tonnen.

➔ Meldingstermijnen bouwplaatsen

De meldingstermijn voor bouwplaatsen is ingekort van een maand tot twintig kalenderdagen. Indien de overheid niet reageert binnen deze termijn kunnen de werken alsnog beginnen.

➔ Eigendomsrechten verdedigd

De VCB heeft met succes de eigendomsrechten verdedigd. Zo werd bijvoorbeeld de oorspronkelijke “boskaart” in 2017 afgevoerd. Deze bepaalde welke zonevrije kwetsbare bossen beschermd moesten worden, maar deed duizenden Vlamingen vrezende voor de waarde van hun grond.

Ruimtelijke ordening

De goed gefundeerde kritiek van de VCB op de beleidsnota's horend bij de strategische visie van het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen (BRV) heeft de goedkeuring van deze nota's over de verkiezingen van 26 mei 2019 getild. Dat heeft onder meer tot gevolg dat de betwiste "heffing op het ruimtelijke rendement" er niet gekomen is in de voorbije legislatuur.

Erfgoeddecreet

De inwerkingtreding van een aantal verplichtingen in het Erfgoeddecreet werd uitgesteld tot er voldoende archeologen waren om het werk uit te voeren. Op die manier worden de bouwwerken niet geremd door een 'bottleneck' op het niveau van die archeologen.

Technologie

De VCB onderhandelt met de Vlaamse overheid over de toepassing van BIM (*Building Information Modeling*) in Vlaamse overheidsopdrachten.

AI en Cybersecurity

De VCB heeft input geleverd voor het Vlaamse impulsprogramma Artificiële Intelligentie (AI) en Cybersecurity. Daarmee erkende de Vlaamse regering dat de bouw een technologie-integrator is, wat op de langere termijn gunstig is voor het imago van onze sector.

VLAANDEREN

“ Een ruimtelijk beleid mag niet enkel uitgaan van allerhande verbodsbepalingen. Maak de gezinnen warm voor een bouwshift met inspirerende voorbeelden van verdichting. Kijk met realiteitszin naar de bestaande bebouwing. 60 procent daarvan staat in het buitengebied, en in veel van die gebieden neemt de bevolking toe: West-Vlaanderen, de Kempen en Limburg. ”

Marc Dillen
Directeur-generaal van de VCB

→ Kringlooeconomie

Samen met de OVAM heeft de VCB haar schouders gezet onder de *Green Deal Circulair Bouwen*, een initiatief dat van kringloopbouwen een dagelijkse realiteit wil maken in Vlaanderen.

→ Ondersteuning versnelde energetische renovaties

Het feit dat de bestaande woningen versneld energiezuinig gemaakt moeten worden om de Vlaamse klimaatdoelstellingen te halen, is doorgedrongen tot de Vlaamse regering. Zij nam in de afgelopen jaren enkele maatregelen in die context. Zo kwamen er kortingen op de schenkings- en registratierechten wanneer een woning binnen de vijf jaar na de eigendomsoverdracht energetisch gerenoveerd wordt: een maatregel die de VCB al lang bepleitte.

→ Ondersteuning bedrijfsbeheer

Het project BouwRadar van de Vlaamse Confederatie Bouw geeft kosteloos advies over alle aspecten van het bedrijfsbeheer aan bouwkm'o's. Verschillende honderden aannemers deden intussen een beroep op dit project, dat gesteund wordt door VLAIO, het Vlaams Agentschap Innoveren en Ondernemen.

VLAANDEREN

→ Evenementen

De VCB organiseert tal van succesvolle evenementen voor de bouwsector. We vermelden hier alleen de meest in het oog springende en recente evenementen:

- het zeer succesvolle **Energiecongres**, dat in 2018 voor de elfde keer georganiseerd werd;
- het **Asbestcongres**, dat in 2019 voor het eerst georganiseerd werd en alle actoren op het veld samenbracht.

→ Communicatie

De VCB heeft ook een aantal informatieve blogs opgezet die feiten en nieuws binnen de juiste context plaatsen.

- De blog **“Ruimte voor Mensen”** die genuanceerde en correcte informatie verstrekt over het ruimtegebruik en het ruimtelijk beleid in Vlaanderen, en die een tegengewicht vormt voor allerlei misverstanden die hierover bestaan.
www.vcb-blog.be/ruimte-voor-mensen
- De **STEM**-blog, een onderdeel van de imagocampagne voor de bouw die de VCB voert.
www.stembouw.be

→ **VLISOG vzw**

Het Vlaams Initiatief Systematisch Onderhoud van Gebouwen werd opgericht door de VCB en een aantal belangrijke spelers op de markt. VLISOG wil het onderhoud van gebouwen naar een hoger niveau tillen, opdat een systematische en gestructureerde aanpak ingang kan vinden. Dit initiatief krijgt de steun van VLAIO.

→ **Groen in de Bouw**

Binnen het project Groen in de Bouw wordt er een kenniscentrum opgebouwd dat de toepassing van ecologische en natuurtechnische materialen en handelingen in de bouw stimuleert. De uitbouw van het NTMB-zorgsysteem (Natuurtechnische Milieubouw) beoogt dan weer een hogere kwaliteit van de materialen en uitvoering. Dit project krijgt de steun van het departement Leefmilieu, Natuur en Energie.

→ **Milieu- en asbestverzekering**

Onder impuls van de VCB is een sluitende verzekering gecreëerd die aannemers beschermt bij milieu- en asbestrisico's.

VLAANDEREN

“ In de eerste plaats wil ik de rol van de bouw als volwaardige technologie-integrator verder promoten. We gaan ook verder met de ontwikkeling van de bouw tot speerpuntsector op het vlak van circulaire economie. De technologische, soms disruptieve trendbreuken in de bouw verplichten onze beroepsorganisatie tot een continue opbouw & updating van kennis om de leden des te beter te kunnen adviseren en dit in samenwerking met uw beroepsfederatie en lokale bouwconfederatie. ”

Jef Lembrechts
Voorzitter VCB

Ook in Brussel sleepte
de Confederatie Bouw
Brussel-Hoofdstad de
afgelopen vijf jaar heel wat
realisaties uit de brand en zette
ze belangrijke projecten op
de rails. Een selectie.

BRUSSELSE REALISATIES

Marc Ruebens
Voorzitter CBB-H

Jean-Christophe Vanderhaegen
Directeur-generaal CBB-H

Ordonnantie betreffende de bouwplaatsen op de openbare weg

De Brusselse Hoofdstedelijke Regering heeft de wetgeving betreffende de bouwplaatsen op de openbare weg herzien, waaraan de werven met een impact op de openbare weg zijn onderworpen sinds 7 april 2014. Deze herziening, waarmee het werk van de bouwbedrijven lichter wordt gemaakt, zal in de tweede helft van 2019 van kracht worden.

Ruimtelijke ordening

Het gewest heeft zijn Brussels Wetboek van Ruimtelijke Ordening (BWRO) grondig herzien. Deze verandering zal een onmiskenbare invloed hebben op de bouwsector. De termijnen voor het verlenen van vergunningen worden nu immers dwingend, met andere woorden: als de overheid niet antwoordt binnen de bij wet bepaalde termijnen, dan wordt de vergunning als geweigerd beschouwd.

Behoud van de vrijstellingskaart voor professionelen in Brussel

De vrijstellingskaart voor professionelen werd behouden ondanks de herziening van de ordonnantie betreffende parkeren op de openbare weg in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Zo kunnen professionelen overal op het Brussels grondgebied (19 gemeenten) parkeren met één kaart.

BRUSSEL

“ Met opkomende technologieën zoals Smart Buildings en Blockchain zullen we binnenkort in staat zijn om in minder dan 6 maanden vergunningen te verkrijgen en tegelijkertijd de kosten voor zowel projectontwerpers als administraties met 10 keer te verminderen. Het is tijd voor de Brusselse politieke wereld om proefprojecten op dit gebied te lanceren, zodat de hoofdstad van Europa zijn plaats in de wereld van morgen kan innemen. ”

Jean-Christophe Vanderhaegen
Directeur-generaal CBB-H

ConstruCity

In 2017 hebben de sociale partners ConstruCity opgericht. Dat is één centrale plek in Brussel, gebaseerd op een ideale samenwerking tussen Constructiv, de Confederatie Bouw Brussel-Hoofdstad, het BRC Bouw, Actiris, Bruxelles Formation en de VDAB. ConstruCity is hét aanspreekpunt voor de bouwsector in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

met twee doelstellingen, namelijk elke persoon met interesse in de bouwsector oriënteren, bijstaan en begeleiden zodat deze een opleiding kan volgen en een stage of baan kan vinden en anderzijds de bedrijven helpen en adviseren bij hun zoektocht naar geschoold personeel.

Raamakkoord voor de bouwsector gesloten in het Brussels Gewest

In het kader van de Strategie 2025 hebben de sociale partners uit de sector, de Brusselse gewestregering en het College van de Cocof een sectoraal raamakkoord ondertekend op 2 oktober 2018.

Dankzij dit sectorale raamakkoord kunnen twee hoofdoelstellingen worden bereikt die door alle ondertekenaars gedeeld worden, namelijk:

- Verbeteren van de kwaliteit van de opleidingen en het bouwonderwijs door een betere infrastructuur.
- Meer jongeren laten doorstromen naar een duurzame baan in de bouwsector.

Eén van de verschillende concrete gevolgen van deze sectorale raamovereenkomst is de ontwikkeling van een Opleidings- en Tewerkstellingspool voor de bouwsector.

BRUSSEL

→ Pool Opleiding Tewerkstelling Bouw

ConstruCity werd erkend als uitvalsbasis voor de toekomstige Pool Opleiding Tewerkstelling Bouw die zal worden opgericht in de vorm van een vzw. Deze pool voor de bouwsector wil het hele technische en praktische opleidingsaanbod van de bouwsector en het hele aanbod qua ervaringsbewijzen onder

dezelfde naam bundelen. De meerwaarde van deze pool is dat maatregelen inzake onderwijs, beroepsopleiding, ervaringsbewijzen en werkgelegenheid die worden uitgevoerd in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest beter gecoördineerd en op elkaar afgestemd worden in de bouwsector.

→ Bodemordonnantie

Tijdens deze legislatuur heeft de Brusselse Hoofdstedelijke Regering de wetgeving inzake verontreinigde bodems herzien. Deze herziening heeft het mogelijk gemaakt om beter rekening te houden met de realiteit op het terrein waarmee aannemers te maken hebben, de termijnen in te korten en procedures te herzien om de processen te vereenvoudigen.

→ BRUDALEX

BRUDALEX (Bruxelles/Brussel-Déchets-Afvalstoffen-LEX) heeft het Brussels Hoofdstedelijk Gewest een wettelijk kader geboden om de overgang naar een kringloopeconomie mogelijk te maken door de administratieve lasten te verminderen en de selectieve inzameling en het hergebruik van afval te bevorderen. De bouwsector vormt de kern van deze transitie.

→ **EPB: hoge, maar haalbare eisen**

Sinds 1 januari 2015 is het Brussels Hoofdstedelijk Gewest een pionier op het gebied van eisen voor de energieprestatie van gebouwen. De eisen met betrekking tot EPB in Brussel zijn immers de hoogste van het land. Om ervoor te zorgen dat deze eisen door de bouwsector kunnen worden toegepast, hebben de CBB-H en de regering gewerkt aan de praktische uitvoering van deze wetgeving.

Daarom is bij de eisen voor PEV (primaire energieverbruik) rekening gehouden met de compactheid van gebouwen of is de luchtdichtheidseis geschrapt om meer innovatie te garanderen. De inspanningen van de CBB-H voor de komende jaren zullen zich richten op de renovatie-uitdaging.

→ **Toegang gereguleerd beroep**

Het Brussels Gewest trad niet in de voetsporen van het Vlaams Gewest, dat de vestigingsregeling voor bouwberoepen per 1 januari 2019 heeft afgeschaft. Op deze manier wordt tegemoetgekomen aan de zorgen van de bouwsector. De hele bouwsector blijft immers overtuigd van het belang en het nut van een kwaliteitsborgingssysteem door middel van controle van de vaardigheden die nodig zijn om de bouwberoepen uit te oefenen. En tot de gevolgen voor het

Brussels Hoofdstedelijk Gewest van de afschaffing van de toegang tot de bouw in Vlaanderen zijn opgehelderd, pleit de CBB-H voor een moratorium waarbij het behoud van de regeling in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest ervoor moet zorgen dat de in het BHG gevestigde aannemers niet worden gediscrimineerd, zowel in hun interregionale mobiliteit als in hun concurrentiepositie in het BHG.

BRUSSEL

“ Laten we ophouden met voortdurend nieuwe barrières op te werpen voor bedrijven die zich aan de regels van het spel proberen te houden tijdens hun werk. We kunnen niet eens meer de marges halen die ons in staat stellen de nodige reserves aan te leggen om de volgende crisis te overleven! Het is tijd om het vertrouwen in bedrijven te herstellen en minder vergunningen en controles vooraf te vragen. Maar we moeten iedereen op gelijke voet behandelen door in de praktijk effectief te controleren of bedrijven zich aan de regels houden, te beginnen met de bedrijven die in een grijze zone werken en zonder om vergunningen te vragen! ”

Marc Ruebens
Voorzitter CBB-H

De Confédération Construction
Wallonne heeft in 2018
ook veel kunnen realiseren
voor in Wallonië gelegen
bouwbedrijven.
Enkele voorbeelden.

WAALSE REALISATIES

Francis Carnoy
Directeur-generaal CCW

Luc Mohymont
Voorzitter CCW

→ Construfutur ten dienste van bouwbedrijven en hun werknemers

De CCW nam actief deel aan de oprichting van Construfutur, een informatie- en communicatiecentrum met betrekking tot de permanente opleidingen voor de bouwsector. De opleidingen voor arbeiders worden beheerd door Constructiv, terwijl de opleidingen voor bedienden, kaderleden en zelfstandigen worden beheerd via de CCW Academy, die samen met EMEC de werkgeverspijler van Construfutur is.

→ Beheer en financiering van bedrijven

De CCW begeleidt en adviseert haar leden bij de verschillende materies die verband houden met het financieel beheer van een onderneming. De CCW informeert haar leden ook over de in Wallonië beschikbare steun (informatievergaderingen, publicaties, enzovoort) en werkt samen met publieke partners zoals Sowalfin (Société wallonne de Financement et de Garantie des Petites et Moyennes Entreprises), dat cofinancieringsmechanismen en garantiebijdragen (en kredietbemiddeling voor kmo's) aanbiedt, Sowaccess (Société wallonne d'Acquisitions et de Cessions d'Entreprises) dat ondernemingen bijstaat in de verschillende fasen van

de overdracht van kmo's en zko's of AWEX (Waals Agentschap voor Export en Buitenlandse Investeringspremies) dat ondernemingen wil ondersteunen in de verschillende stadia van hun internationale ontwikkeling. Er bestaan andere steunmaatregelen zoals de investeringspremies of de "chèques-entreprises" (bedrijfscheques), waarmee onder meer de prestaties van experts voor consultancyopdrachten kunnen betaald worden. De Confederatie Bouw ondersteunt ook de lokale Confederaties om bedrijven te helpen die hun beheer willen verbeteren (instrumenten, samenwerking met privépartners, enzovoort).

➔ **Wallonië begint aan zijn transitie naar de kringlooeconomie**

Onder impuls van de Confédération Construction Wallonne (CCW) is Wallonië begonnen aan zijn transitie naar een kringlooeconomie in de bouwsector. Daartoe heeft de Waalse regering nieuwe regelgeving goedgekeurd die de valorisatie van afval uit de sector bevordert (beheer en traceerbaarheid van grond, goedkeuring van het einde-afvalstatuut), maar ook de energietransitie van de Waalse woningvoorraad (strategie voor energierenovatie op lange termijn, hervorming van de energiepremies).

➔ **Digitale transitie ondersteund door Digitaal Demonstratiemodel Bouw 4.0**

Op initiatief van de CCW en het WTCB (Wetenschappelijk en Technisch Centrum voor het Bouwbedrijf), en met advies van twee Waalse onderzoekscentra (CETIC en CENAERO), heeft de Waalse regering eind 2018 de oprichting van een digitaal demonstratiemodel voor de bouwsector goedgekeurd. Dit demonstratiemodel Bouw 4.0 wil bedrijven bewuster maken van de mogelijkheden van digitale technologieën om hun productiviteit, winstgevendheid en productkwaliteit te verbeteren en deze technologieën te koppelen aan de opleidingsbehoeften.

Ruimtelijke ontwikkeling: beter Wetboek van Ruimtelijke Ontwikkeling, maar stedelijke wildgroei zal gestopt worden

De Waalse regering heeft, in samenwerking met de CCW, de CoDT (Code du Développement Territorial, in het Nederlands Wetboek van Ruimtelijke Ontwikkeling) hervormd om de termijnen te verkorten en de procedures voor stedenbouwkundige vergunningen te vereenvoudigen. De hervorming lijkt bij te dragen tot de verwezenlijking van deze doelstelling: zo heeft een eerste evaluatie aangetoond dat de strikte termijn die werd ingevoerd in het kader van deze hervorming van de CoDT (en aan het einde waarvan de gemeente moet beslissen over de aanvragen voor stedenbouwkundige vergunningen die bij haar worden ingediend) in de praktijk beter wordt nageleefd dan in het kader van het oude Waalse wetboek van ruimtelijke ordening en stedenbouw (CWATUP).

De Waalse regering heeft ook haar ontwerp van Ruimtelijk Ontwikkelingsplan (Schéma de Développement Territorial, SDT) goedgekeurd, waarvan één van de belangrijkste maatregelen erop gericht is het grondgebruik tegen 2050 te verminderen (een halt toeroepen aan de stedelijke wildgroei, in het Frans: stop à l'étalement urbain). De bouwsector (CCW, BVS, UWA) heeft voorgesteld om deze maatregel te flankeren aan de hand van verschillende hefbomen en compenserende maatregelen.

WALLONIË

“ De Waalse bouw is al een voortrekker op het gebied van de kringlooeconomie, maar er is nog een aanzienlijk ontwikkelingspotentieel. Het begrip kringlooeconomie is gekoppeld aan het begrip korte ketens om lokale kmo's, lokale ketens voor bouwmaterialen en -systemen, lokale producten, lokale werknemers, enzovoort te stimuleren. Om dit te bereiken, staat de sector open om, in samenwerking met Wallonië, kwaliteits- en duurzaamheidscriteria voor bouwproducten en -systemen te bevorderen, met de verplichting om de concurrentiekracht en de toegankelijkheid van de bouwsector te behouden. ”

Luc Mohymont
Voorzitter CCW

Gewestelijke verkiezingen centraal op de *Rendez-vous de la Construction Wallonne 2018*

Bijna 400 mensen bezochten op 29 november 2018 de Espace Senghor (Gembloux) om deel te nemen aan de nu traditionele Rendez-vous de la Construction Wallonne. Leden en partners van de CCW hebben samen met openbare mandatarissen debatten gevolgd over de gewestverkiezingen 2019 en de prioriteiten uit het memorandum van de CCW. Een goede gelegenheid om er ook 20 jaar EMEC (Ecole des Managers des Entreprises

de la Construction) te vieren. CCW-voorzitter Luc Mohymont en directeur generaal van de CCW Francis Carnoy hebben de strijd tegen de krapte op de arbeidsmarkt, de voortzetting van de overheidsinvesteringen, de uitbreiding van de energetische renovatie en nog veel meer in hoge mate ondersteund. Afspraak op donderdag 17 oktober in de Château-Ferme de Profondval voor de editie 2019 van dit event!

Een infrastructuurplan, een plan voor overheidsinvesteringen

Het eerste "infrastructuurplan" voor 2016-2019, dat voorziet in een verhoging van de infrastructuuruitgaven (gefinancierd door de kilometerheffing) voor een totaalbedrag van 640 miljoen euro, is bijna voltooid. Er werd besloten dat dit plan voortgezet en uitgebreid wordt voor de periode 2019-2024 onder de naam "Mobiliteits- en infrastructuurplan", voor een totaalbedrag van 1,5 miljard euro. Daarnaast worden andere programma's voor openbare werken (ziekenhuizen, woningen, zwembaden, enzovoort) voorbereid voor enkele miljarden euro's.

➔ **Sociale clausules in overheidsopdrachten: om te zetten in een instroominstrument**

De sociale clausules werden ontwikkeld toen er een overschot aan arbeidskrachten was (hoge werkloosheid). Nu is de situatie omgekeerd: we bevinden ons in een situatie van krapte op de arbeidsmarkt en veel profielen van asamen met de Waalse overheid een proces gestart om de sociale clausules om te zetten in een directer instrument voor de instroom van werkzoekenden in knelpuntberoepen bij overheidsopdrachten.

➔ **Nieuwe maatregelen om werkzoekenden op te leiden en te activeren**

Waals Minister van Werkgelegenheid en Opleiding Pierre-Yves Jeholet lanceerde drie nieuwe opleidings- en activeringsmaatregelen voor werkzoekenden om tegemoet te komen aan de behoeften van bedrijven die te maken hebben met een tekort aan arbeidskrachten, een tekort dat een record-niveau in de bouwsector heeft bereikt. De campagne "Coup de poing pénurie" belooft zo aan een onder-

neming of groep van ondernemingen een opleiding "op maat". De lerenden die slagen voor een opleiding die leidt naar een knelpuntberoep ontvangen een premie van 350 euro. Daarnaast werd het Waalse Plan Formation-insertion (PFI) hervormd om het te vereenvoudigen en nieuw leven in te blazen.

Bouwtechnisch standaardbestek (CCTB)

Het bouwtechnisch standaardbestek is de management-tool die geldt als referentie voor de opdrachten voor bouw- en renovatiewerken aan gebouwen in Wallonië en in de Federatie Wallonië-Brussel. Dit bestek is bestemd voor de administratie en de bouwactoren en vormt vandaag de volledigste databank voor Franstalige ontwerpers van openbare en private projecten om bijzondere bestekken op te stellen. De CCW blijft de ontwikkeling van deze managementtool voor opdrachten voor werken actief steunen door deel te nemen aan de verschillende werkgroepen die de technische en administratieve bepalingen behandelen.

Ondertekening van de erfgoed-overeenkomst tussen het AWaP (het Waalse erfgoedagentschap) en de CCW

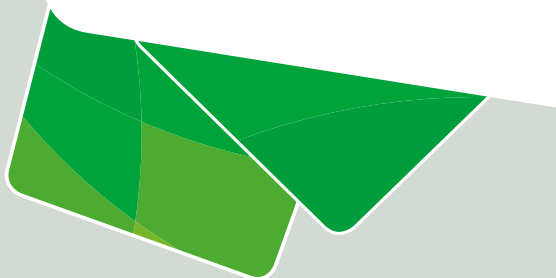
De CCW heeft een officiële samenwerkingsovereenkomst ondertekend met het AWaP, het Waalse erfgoedagentschap, dat het voormalige IPW (Instituut voor het Waalse Patrimonium) vervangt. Hierbij moet worden opgemerkt dat het Waalse investeringsplan, naast de huidige Alliantie Erfgoed-Werkgelegenheid, voorziet in een verhoging van de bedragen die worden toegekend voor de restauratie van het onroerend erfgoed. Erfgoed is het meest arbeidsintensieve segment van de bouwsector, per miljoen euro werken.

WALLONIË

In het licht van de klimaatopwarming is de bouwsector de belangrijkste motor voor de vermindering van de CO₂-uitstoot, vooral door de renovatie van gebouwen. De Waalse regering heeft verschillende initiatieven genomen om de energietransitie te versnellen, waaronder de hervorming van de renovatiepremies. De CCW voert verschillende acties uit op dit gebied, ondersteunt het Waalse Isolatieplatform om professionals op te leiden en de kwaliteit te bevorderen en stelt een nieuwe hervorming van de vastgoedfiscaliteit voor om de energiekwaliteit van gebouwen te stimuleren.

Francis Carnoy
Directeur-generaal CCW

Communicatie- kanalen

Informatie over bouw, energie en milieu voor aannemers, bouwers en vele anderen

De aannemers komen uiteraard op de eerste plaats, maar de Confederatie Bouw richt zich ook tot verschillende andere doelgroepen. Dankzij de opkomst van sociale media is het aantal communicatiekanalen dat we daarvoor gebruiken de voorbije jaren fors toegenomen. Daarom een kort overzicht van de verschillende manieren waarop we communiceren met onze doelgroepen.

PRINT

De grootste uitgever van bouwmagazines in België

Met 16 magazines is de Confederatie Bouw de grootste uitgever van bouwbladen in België. Ons ledenblad wordt verspreid onder de 15.500 leden en duizenden niet-leden ontvangen ook onze vaktijdschriften, gratis én op naam. Via ons platform Build Your Home slaan we bovendien ook de brug tussen consument en aannemer.

Ledenblad **Bouwbedrijf**

Alle leden van de Confederatie ontvangen maandelijks het ledenblad **Bouwbedrijf** en blijven zo op de hoogte van wijzigingen in de wet- en regelgeving die voor hen van belang zijn. Of het nu gaat om arbeidswetgeving, sociaal of fiscaal recht, in ons ledenblad wordt alles vertaald in mensentaal en geïllustreerd aan de hand van concrete voorbeelden.

& DIGITAAL

Vakpublicaties

De Confederatie Bouw geeft daarnaast nog verschillende brochures uit die bestemd zijn voor de aannemer en de HR-verantwoordelijke. Deze publicaties kunnen online aangekocht worden via de e-shop.

In 2018 werden verschillende van deze publicaties aangepast aan de meest recente wet- en regelgeving:

- Arbeidsreglement voor bedienden
- Arbeidsreglement voor arbeiders

PRINT

Vaktijdschriften Afwerking

Via de vaktijdschriften voor dakwerkers, schrijnwerkers, schilders, stukadoors en parketplaatsters houden we de aannemers uit de afwerkingssector viermaal per jaar op de hoogte van het belangrijkste nieuws uit de sector. Van al deze magazines verschijnt bovendien ook een digitale versie.

Vaktijdschriften Techlink

Elektrotechnici en installateurs van sanitair en verwarming ontvangen de vakbladen Power+ en Heat+ van sectorfederatie Techlink. Naar aanleiding van de fusie van ICS en Fedelec tot Techlink kregen deze vakbladen in 2018 ook een facelift.

& DIGITAAL

Ruwbouw

De jongste telg in ons aanbod is Ruwbouw, het vakblad van de Federatie van algemene aannemers (FABA). Sinds begin 2018 verschijnt ook dit vakblad viermaal per jaar.

Elektronische communicatiekanalen

BouwFlash

Een van de kernopdrachten van de Confederatie Bouw is het informeren van de leden-bouwbedrijven. Via de dagelijkse elektronische nieuwsbrief BouwFlash brengen we onze leden iedere ochtend op de hoogte van het belangrijkste bouwnieuws van de voorbije dag.

BouwFocus

De grotere lidbedrijven ontvangen daarnaast ook nog de BouwFocus, een tweewekelijkse elektronische nieuwsbrief waarin een bepaald thema verder wordt uitgediept.

SOCIALE

➔ Grote aanwezigheid op sociale media

Anno 2018 kunnen we het ons niet langer veroorloven om enkel via de klassieke kanalen te communiceren. De Confederatie Bouw heeft fors ingezet op aanwezigheid op sociale media. Op nationaal niveau worden 12 accounts voltijds beheerd. Daarnaast hebben ook de lokale en gewestconfederaties elk nog hun eigen kanalen. Iedere maand verschijnen tientallen posts op

onze accounts, telkens aangepast aan het medium. Dankzij deze inspanningen zagen we ons aantal volgers flink stijgen. Op een jaar tijd verdubbelde ons aantal volgers op LinkedIn. Maar ook via Facebook en Twitter bereiken we heel wat mensen. In totaal bereikten we in 2018 via onze sociale media 2.830.697 mensen.

 @Confedbouw

 /confederatie.bouw

 Confederatie Bouw - Confédération Construction

2.830.697

mensen bekeken één van onze posts op sociale media.

MEDIA

In 2018 verschenen:

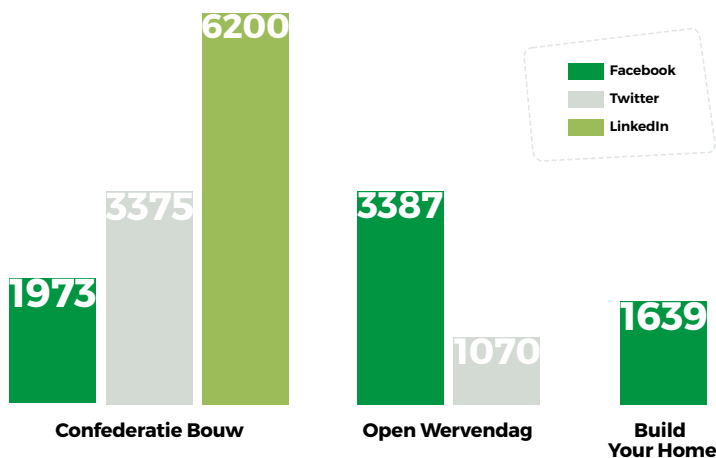
190
tweets

120
LinkedInbijdragen

29
YouTubevideo's

386
Facebookposts

Aantal volgers op de verschillende kanalen

Vakbeurzen voor de aannemer

Aannemers samenbrengen en hen informeren over de nieuwste materialen en technieken. Dat zijn de hoofddoelstellingen van onze vakbeurzen. We organiseerden in 2018 vier vakbeurzen voor verschillende doelgroepen.

➔ Digital Construction Brussels

De vakbeurs voor alles rond digitalisering in de bouwsector. Digitalisering, dat is tegelijkertijd het heden en de toekomst. Deze vakbeurs bundelt alle expertise. Mede dankzij de steun van partner WTCB staan inhoudelijke diepgang en kennisoverdracht centraal. De 60 standhouders toonden er dat digitalisering veel meer omvat dan enkel softwarepakketten. Ster van het gebeuren was de 3D-betonprinter, een primeur voor ons land. Ook de inhoudelijke seminars waren een schot in de roos.

COMMUNITY

Install Day

Sectorfederatie Techlink zette voor de tweede keer zijn schouders onder deze vakbeurs voor elektrotechnici en installateurs van sanitair en verwarming. 2.500 technici vonden hun weg naar de hallen van Brussels Kart Expo.

save the date

met innovatieve seminars

INSTALL DAY **22 NOV 2019**
www.installday.be

- De eerste en enige Belgische vakbeurs voor alle installatietechnieken: binnenklimaat, sanitair, elektrotechniek, automatisering en beveiliging, verwarming, schoorsteenwegen, waterbehandeling.
- In de ruime hallen van Brussels Kart Expo van 9u30 tot 19u00.
- Met innovatieve seminars rond integratie van technieken: op naar de energietransitie?
- Gratis toegang voor bouwprofessionals.
- Sfeer en gezelligheid verzekerd dankzij gratis buffetten en drank.
- Meer dan 150 standhouders tekenden reeds present.

Meer informatie over het boeken van een stand voor dit unieke evenement via steve.caufriez@confederatiebouw.be.

organisatie: mediapartners: initiatief van:

In totaal zakten
3000
bezoekers
af naar
Digital Construction
Brussels

Er waren
130
standhouders
op Install Day

→ Dag van de Afwerking

Schrijnwerkers, schilders, stukadoors, tegelzetter en andere afwerkingsberoepen vinden hun gading op de Dag van de Afwerking, die in 2018 aan zijn elfde editie toe was. Meer dan 140 standhouders geven er een staalkaart van alle nieuwe materialen en producten uit de sector.

→ Andere bouwsalons

Daarnaast is de Confederatie nog aanwezig op tal van andere bouwsalons. Via onze aanwezigheid trachten wij onze leden te promoten en te communiceren over de sector en onze leden. Tegelijk proberen we de bezoekers warm te maken voor de bouwberoepen. In 2018 was de Confederatie Bouw als partner aanwezig

op onder andere Batibouw, Realty, Concrete Day en Demo Days. We zijn ook aanwezig op Matexpo, de tweejaarlijkse internationale vakbeurs voor bouw materiaal. Op verschillende van deze events organiseerden wij infosessies voor de professionals uit de sector.

COMMUNITY

Belgian Roof Day

Een naam als een klok in de Belgische dakensector. Circa 4.000 dakdekkers kwamen zich ter plaatse vergewissen van alle nieuwigheden in de wereld van de platte en hellende daken. Met 150 exposanten barst de beurs bijna uit haar voegen en zijn alle grote namen uit de sector op de afspraak.

5.000

vaklui bezochten
Dag van de Afwerking

Belgian Roof Day
omvat

6.500
m²

beursoppervlakte

Build Your Home brengt consumenten en aannemers samen

Om kandidaat bouwers en verbouwers te informeren en hen in contact te brengen met aannemers is er het elektronische platform Build Your Home. Bouwlustigen kunnen er op zoek gaan naar een aannemer met de juiste specialisatie en snel en eenvoudig een offerte aanvragen: buildyourhome.be

Eenmaal per jaar, ter gelegenheid van Batibouw, verschijnt ook een papieren Build Your Home magazine. Dit jaar stond het blad helemaal in het teken van circulair bouwen. Via dit magazine informeren we de consument niet alleen over de laatste bouwrends, maar ook over premies, subsidies en belastingvoordelen die interessant kunnen zijn voor kandidaat bouwers.

COMMUNITY

De leden van de Confederatie Bouw krijgen tal van gratis voordelen en aantrekkelijke kortingen op nuttige diensten en producten die relevant zijn voor hun bedrijfsvoering. Leden vinden een overzicht van de vele ledenkortingen via de website en vier keer per jaar in de folder "Ledenkortingen",

die samen met het ledenmagazine Bouwbedrijf wordt verstuurd.

In 2018 kregen leden onder andere kortingen op diensten en producten rond: afvalverwijdering, amusement en cultuur, bouwmaterialen, brandbeveiliging, eco- en aankoopcheques, soft- en hardware, energieleveranciers, kantoorbenodigdheden, medisch materiaal, tankkaarten, telefonie, track & trace-systemen, verzekeringen, rechtsbijstand, wagenpark, werkkledij en uiteraard weerberichten en weersvoorspellingen.

**Leden genieten van
voordelen en kortingen**

Open Wervendag

Via Open Wervendag slagen we er ieder jaar in om tienduizenden gezinnen. De editie van 2019 toonde eens te meer aan dat een breed publiek geïnteresseerd is in de bouw. 84.000 bezoekers kregen alle facetten van de bouw te zien, van energieneutrale appartementsgebouwen en woningen tot grootschalige infrastructuurwerken, scholen, ziekenhuizen, recreatiecentra en veel meer. In de aanloop naar dit event zien we ook ieder jaar de persbelangstelling voor de bouw toenemen. Open Wervendag is daarmee het visitekaartje van de sector.

84
duizend

bezoekers voor
Open Wervendag 2019

EVENTS

Via verschillende events trachten we de bouw een positief imago te geven en jongeren warm te maken voor een loopbaan in de sector. Deze acties tonen onder meer aan dat de bouw een sector is die steeds meer vrouwen aantrekt en een innoverende hoogtechnologische sector is met een warm hart.

Op de openingsdag van Batibouw organiseert de Confederatie Bouw ieder jaar een grootschalig evenement waarop één thema uitgespit wordt. Dit jaar stond het BouwForum in het teken van de verkiezingen. Alle politieke partijen stuurden hun voorzitter of een andere mandataris die de partijvisie op bouwen en wonen kwam toelichten. Het event lokte meer dan 1.000 geïnteresseerde aannemers.

BouwForum

Veilig bouwen: eerst denken, en dan doen!

**Doe mee en signeer het charter
op safetymypriority.be**

EVENTS

Campagne 'Safety my priority'

Op het BouwForum werd de aftrap gegeven van Safety my priority, een grootschalige sensibiliseringscampagne waarmee de Confederatie Bouw het aantal arbeidsongevallen in de bouw hoopt terug te dringen. De eerste fase van de campagne bestond uit de lancering van het veiligheidscharter.

Door dit charter te ondertekenen op www.safetymypriority.be maken bedrijfsleiders kenbaar dat ze veiligheid vooropstellen in alle onderdelen van de bedrijfsvoering. Nagenoeg 1.000 aannemers hebben het charter al ondertekend en schaarden zich zo achter de veiligheidscampagne.

1000

aannemers schaarden al zich achter de veiligheidscampagne

Kom Op Tegen Kanker en Race for the Cure

De Confederatie Bouw toont graag haar warme hart. Daarom zetten we ons ieder jaar in voor het goede doel. Uit solidariteit met collega's die de harde strijd voeren tegen kanker zetten we ons beste beentje voor in het kader van Kom Op Tegen Kanker. In Antwerpen neemt eveneens een grote delegatie deel aan de Race for the Cure.

Jaarlijks participeert een team van de Confederatie Bouw aan de 1.000 kilometer van Kom Op Tegen Kanker, een vierdaagse fietstocht waarbij elk team 1.000 km fietst en zo € 5.000 inzamelt voor het steunfonds voor onderzoek in de strijd tegen kanker. Het KOTK-team van de Confederatie nam in 2019 voor de tiende opeenvolgende keer deel aan dit evenement voor het goede doel.

10

Het KOTK-team
van de Confederatie nam in 2019
voor de tiende opeenvolgende keer
deel aan de Race for the Cure

ENGAGEMENT

AEDIFICAS Foundation Awards

Via de AEDIFICAS Foundation Awards wil de Confederatie het maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO) in de bouwsector stimuleren. Door sociaal geëngageerde bedrijven te belonen, trachten we te tonen dat MVO veel meer is dan louter mecenaat en het sponsoren van goede doelen. Wie echt aan MVO wil doen, integreert deze visie in alle aspecten van de bedrijfsvoering, van HR en het fleet management over het aankoopbeleid.

De visie, waarden Confederatie

missie en van de Bouw

VISIE

Hét referentiepunt voor de bouw

De Confederatie Bouw kijkt resoluut naar de toekomst en is de katalysator voor ontwikkelingen in de sector. Ze is de grootste werkgeversorganisatie van de bouwsector en telt 15.500 leden. Voorop staan steeds onze leden en de brede dienstverlening die we hen bieden. De bouw is immers een sector in volle ontwikkeling en de maatschappij is in constante beweging. Dankzij de opgebouwde expertise kan de Confederatie Bouw haar leden steeds de juiste en meest recente informatie meegeven. Dat kunnen we ook omdat we als referentiepunt voor de bouw de bevoorrechte gesprekspartners zijn van alle mogelijke stakeholders: overheden, vakbonden en andere organisaties actief in bouw, energie en milieu. Belangrijk om te weten: vier pijlers ondersteunen onze dienstverlening, namelijk proactiviteit, efficiëntie, flexibiliteit en innovatie.

MISSIE

Bouwbelangen ter harte nemen

De Confederatie Bouw is er voor elk bouwbedrijf en elk bouwberoep. Onze missie bestaat erin om te vertegenwoordigen, te verdedigen en te adviseren. Onze medewerkers zetten zich hier dagelijks voor in. De bouw is de sector van de oplossingen en die bieden we dagelijks aan onze leden. Dag na dag informeren en adviseren onze experts aannemers over juridische, sociale, fiscale, economische, energetische en internationale dossiers en geven ze opleidingen over de meest uiteenlopende thema's. Ook doen ze er alles aan om de vele beroepen uit de bouwsector op allerlei manieren te promoten.

KPD SERVICES

SOFTWARE VOOR DE BOUW

KPD is Belgisch marktleider in software voor algemene bouwbedrijven, aannemers van civiele werken, wegebouw, installatie en projectontwikkelaars.

Dit is een zeer specifiek cliënteel, waardoor we de evoluties in de sector al meer dan dertig jaar op de voet volgen. Dat is ook onze belangrijkste troef bij de ontwikkeling van onze producten. KPD heeft momenteel meer dan 300 Belgische klanten en het stelt een 45-tal mensen tewerk.

ACTIVITEITEN EN DIENSTEN

KPD biedt de directie, de projectleiders en alle medewerkers tools om de projecten in elke fase snel, efficiënt en correct op te volgen.

Onze oplossingen zijn modulair opgebouwd. Soms beginnen we voor een departement te werken en breiden we vervolgens uit naar het hele bedrijf.

Bij de uitvoering van een project kan u rekenen op grondige expertise en gespecialiseerd advies. KPD heeft alles in huis om van uw bedrijf een financieel en organisatorisch succes te maken.

EVOLUTIES

BIM: de nieuwe norm

De meest radicale innovatie in de bouwsector is 'virtueel bouwen' of BIM (Building Information Management). Om daaraan te beantwoorden heeft KPD zijn nieuwe tool, BouwOffice vNext met BIM-module, ontwikkeld: een nieuwe stap voor het berekenen van de kosten, de planning en de uitvoering van bouwprojecten.

BI (Business Intelligence): hulp bij beslissingen dankzij BouwOffice

Elke morgen de omzet evalueren, de vertragingen bij de leveranciers, de financiële situatie, ... Heel het bedrijf grondig screenen en snel de nodige aanpassingen aanbrengen.

Apps voor smartphone en tablet

De Timesheets app voor de invoer van de werkuren, de Requirements app voor de

reservatie van materiaal op de werf en de Shipments app voor de uitlevering van de materialen vanuit het depot,...

KPD Services

Stadsbeemd 1013
3545 Halen
T: 013 46 04 60
F: 013 46 04 61
www.kpd.be
info@kpd.be

Contact

Catherine Gressens
CEO - Gedelegeerd bestuurder
Ir. Marc Goossens
Gedelegeerd bestuurder
Geert Vrolix
Sales Vlaanderen

WAARDEN

Bouwen doen we samen

Verbondenheid

Onze medewerkers hebben een hart voor de bouw en voor onze leden. Zij zetten zich dag na dag verenigd en solidair in voor de aangesloten bouwondernemers. En dat doen ze op een proactieve, efficiënte, flexibele en innovatieve manier.

Proactiviteit

De noden van onze leden staan steeds centraal. We luisteren, overleggen, anticiperen en zorgen voor een duidelijk antwoord. We zijn pas tevreden wanneer onze leden dat ook zijn.

Innovatie

Geen enkele uitdaging gaan we uit de weg. In een sterk vernieuwende en evoluerende sector als de bouw houden we de vinger aan de pols en werken we zelf op een vernieuwende manier.

Flexibiliteit

Onze organisatie beweegt de hele tijd. Kwestie van volledig mee te zijn met de nieuwe behoeften van onze leden, maar ook van de samenleving. Stilstaan staat immers gelijk met achteruitgaan.

Efficiëntie

Snel, kostenbewust, doeltreffend en kwaliteitsvol werken. Dat is onze manier van aanpakken. Zo kunnen onze leden op snelle en accurate dienstverlening en informatie rekenen.

HET CORPORATE GOVERNANCE CHARTER

Het Corporate Governance Charter van de Confederatie Bouw heeft als doel haar mandatarissen te helpen bij een professionele invulling van hun mandaat bij de Confederatie Bouw (Raad van Bestuur, Nationale Raad en Bestuurscomité van de Gewestconfederaties) en bij de verbonden vennootschappen en verenigingen waarmee de Confederatie historische of functionele banden heeft en dat met respect voor de regels van onafhankelijkheid, competentie, engagement, ethiek en integriteit. Doel daarvan: ondernemingen op een goede en transparante wijze besturen, leiden en controleren met als belangrijkste oogmerk waardecreatie op lange termijn.

De Confederatie Bouw verwacht van haar mandatarissen dat ze 16 principes van deugdelijk bestuur respecteren, waaronder de volgende:

- De mandataris is zich bewust van zijn taken als bestuurder. Hij bereidt de vergaderingen toegewijd voor en hij draagt actief bij tot de performantie en de continue ontwikkeling van de onderneming.

- De mandataris handelt steeds in het belang van de vennootschap of vereniging. In geval van belangenconflict zal de mandataris niet deelnemen aan de beraadslaging.
- De mandataris streeft voortdurend naar een onafhankelijke opstelling.
- De mandataris onderhoudt en versterkt zijn expertise.
- De mandataris gedraagt zich integer, eerlijk en loyaal.
- De mandataris informeert zich grondig alvorens een mandaat te aanvaarden omdat de aanvaarding van een bestuursmandaat geen lichtzinnige beslissing is.

Dit Corporate Governance Charter van de Confederatie Bouw is van toepassing op de bestuurders, mandatarissen en directieleden van de Confederatie Bouw (Raad van Bestuur, Nationale Raad en Bestuurscomité van de Gewestconfederaties) en bij de verbonden vennootschappen en verenigingen. Het Charter bevat enkele specifieke principes aangevuld met de principes van het Charter van de Guberna Certified Directors (www.guberna.be).

HET PLAN CB 2020

Om haar status als een sterke en erkende organisatie te behouden en haar opdracht voort te zetten, moest de Confederatie Bouw zichzelf uitdagen in het licht van een veranderende en complexer wordende wereld. Met het CB 2020-plan, van kracht sinds 2018, heeft de Confederatie haar visie, opdracht en waarden opnieuw bepaald, haar strategische ambities bevestigd, de prioriteiten gesteld en de eerste projecten in kaart gebracht die moeten worden gelanceerd. Vervolgens wilde zij haar organisatiestructuur onverwijld rationaliseren en vereenvoudigen, zodat deze geen belemmering zou vormen om haar ambities waar te maken. Daarom werd het volgende beslist:

1. Een heldere verdeling van de frontoffice- en backofficetaken tussen de geledingen van de Confederatie, met een nauwere integratie van de federaties in de backoffice;
2. de clustering van deskundigen in competentiepools juridisch, sociaal en economisch;
3. het hergroeperen in een of andere nog te bepalen vorm van bepaalde lokale Confederaties om een voldoende kritische massa te bereiken;
4. de hergroepering van de beroepsfederaties in zes clusters;
5. en ten slotte een efficiëntere en collegialere besluitvormingsstructuur.

De Confederatie ging snel over tot de fundamentele herziening van haar besluitvormingsstructuur om deze effectiever en collegialer te maken. De samenvoeging van het Bestuurscomité en de Raad van Bestuur tot een nieuwe Raad van Bestuur, die nog altijd representatief maar compacter is, waardoor een echt debat en snelle besluitvorming mogelijk is, is tot stand gekomen. Een Advisory Board, waarin de directeurs van de groeperingen en de directeurs van de gewesten, samen met de directie van de Confederatie, zijn verenigd, werd opgericht en fungeert nu correct als verbindingsorgaan en krachtbron voor voorstellen of vragen die aan de RvB moeten worden voorgelegd. Ten slotte werd een Management Comité ingevoerd. Dit Comité is enerzijds belast met een collegiale besluitvorming op het niveau van het senior management van de Confederatie, de gewestconfederaties en de federaties die in de Confederatie geïntegreerd zijn en anderzijds staat dit Comité in voor de opvolging van de beslissingen van de bestuursorganen.

Het CB 2020-plan houdt daar uiteraard niet op. De hervormingswerkzaamheden met betrekking tot de andere dimensies van het plan, zoals hierboven beschreven, worden voortgezet. Het programma is ambitieus maar haalbaar, om onze snel veranderende sector een wendbare, stevige en resoluut toekomstgerichte beroepsorganisatie te geven.

DE CONFEDERATIE

CONFEDERATIE BOUW

Confederatie Bouw vzw

Voorzitter: Paul Depreter

Gedelegeerd bestuurder: Robert de Mûelenaere

Lombardstraat 34-42, 1000 Brussel

02 545 56 00

info@confederatiebouw.be

www.confederatiebouw.be

www.buildyourhome.be

www.openwervendag.be

www.formalis.be

GEWESTCONFEDERATIES

Confédération Construction Wallonne (CCW)

Lombardstraat 34-42, 1000 Brussel

02 545 56 75

www.ccw.be

Confederatie Bouw Brussel-Hoofdstad (CBB-H)

Lombardstraat 34-42, 1000 Brussel

02 545 58 29

www.ccbc.be

Vlaamse Confederatie Bouw (VCB)

Lombardstraat 34-42, 1000 Brussel

02 545 57 49

www.vcb.be

LOKALE CONFEDERATIES

VLAANDEREN

Provincie Antwerpen

CONFEDERATIE BOUW PROVINCIE ANTWERPEN, VZW

T. Van Rijswijkplaats 7 bus 2, 2000 Antwerpen 1

03 203 44 00

www.confederatiebouw.be/antwerpen

- **KANTOOR ANTWERPEN**

T. Van Rijswijkplaats 7 bus 2, 2000 Antwerpen 1

03 203 44 00

- **KANTOOR GEEL**

Kleinhoefstraat 6, 2440 Geel

014 42 00 71

Provincie Vlaams-Brabant

CONFEDERATIE BOUW LEUVEN, VZW

Dreefstraat 8, 3001 Heverlee

016 22 40 84

www.confederatiebouw.be/brusselvlaamsbrabant

Provincie Limburg

CONFEDERATIE BOUW LIMBURG, VZW

Bouwcampus, Wetenschapspark 33,

3590 Diepenbeek

011 30 10 30

www.confederatiebouw.be/limburg

Provincie Oost-Vlaanderen

CONFEDERATIE BOUW PROVINCIE

OOST-VLAANDEREN, VZW

Tramstraat 59, 9052 Zwijnaarde

www.confederatiebouw.be/oostvlaanderen

- **KANTOOR GENT** (Maatschappelijke zetel)

Tramstraat 59, 9052 Zwijnaarde

09 244 45 00

- **KANTOOR SINT-NIKLAAS**

Kleine Laan 29, 9100 Sint-Niklaas

03 760 47 84

- **KANTOOR AALST**

Kareelstraat 138/1, 9300 Aalst

053 21 18 76

EN HAAR LEDEN

Provincie West-Vlaanderen

CONFEDERATIE BOUW PROVINCIE WEST-VLAANDEREN, VZW

Kortrijksestraat 389 A, 8500 Kortrijk
www.confederatiebouw.be/westvlaanderen

- **KANTOOR BRUGGE**
Ten Briele 12.1, 8200 Sint-Michiels
050 47 13 50
- **KANTOOR KORTRIJK**
Kortrijksestraat 389 A, 8500 Kortrijk
056 26 81 50

BRUSSEL

CONFEDERATIE BOUW BRUSSEL-HALLE-VILVOORDE, VZW

Aarlenstraat 92, 1040 Brussel-4
02 230 14 20
www.confederatiebouw.be/brusselvlaamsbrabant

WALLONIË

Provincie Waals-Brabant

CONFÉDÉRATION CONSTRUCTION BRABANT WALLON, ASBL

Rue des Croix du Feu 5, 1420 Braine-l'Alleud
02 384 35 52
www.confederationconstruction.be/brabantwallon

Provincie Henegouwen

CONFÉDÉRATION CONSTRUCTION HAINAUT, ASBL

Boulevard Delvaux 15/4-2, 7000 Mons
www.confederationconstruction.be/hainaut

- **CHARLEROI** - 071 20 91 80
- **LA LOUVIÈRE** - 064 33 69 08
- **MONS** - 065 35 42 38
- **HAINAUT OCCIDENTAL** - 069 68 77 10

Provincie Luik

CHAMBRE DE LA CONSTRUCTION DE LIÈGE, ASBL
Galerie de la Sauvenière 5, 4000 Liège
04 232 42 70
www.ccl.be

CONFÉDÉRATION CONSTRUCTION DE L'ARRONDISSEMENT DE VERVERS, ASBL KONFÖDERATION BAUFACH BEZIRK VERVERS, VOG

Avenue du Parc 42, 4650 Chaineux
087 29 10 60
www.confederationconstruction.be/verriers

Provincie Luxemburg

CONFÉDÉRATION CONSTRUCTION PROVINCE DE LUXEMBOURG, ASBL

Rue Fleurie 2, 6800 Libramont-Chevigny
061 23 07 70
www.confederationconstruction.be/luxembourg

Provincie Namen

CONFÉDÉRATION CONSTRUCTION NAMUR, ASBL
Avenue Prince de Liège 91/13, 5100 Jambes
081 20 68 30
www.construction-namur.be

FEDERATIES

RUWBOUW

FEDERATIE VAN ALGEMENE BOUWAANNEMERS (FABA), VZW

Lombardstraat 42, 1000 Brussel
02 511 65 95
www.faba.be

- **UNIE VAN AANNEMERS VAN
SPOORWEGWERKEN (UASW)**
02 511 65 95
- **FEDBETON**
02 511 65 95
www.fedbeton.be
- **FEDERATIE VAN ONTWIKKELAARS-
WONINGBOUWERS**
02 511 65 95
www.confederatiebouw.be
- **UNIE VAN AANNEMERS VAN INDUSTRIEBOUW
(UAIB)**
02 511 65 95

DE CONFEDERATIE

FEDERATIE DER BAGGERWERKEN, VZW

Grootveldlaan 148, 1150 Brussel

02 771 63 69

www.confederatiebouw.be

GROTE BOUWWERKEN

VERENIGING DER BELGISCHE AANNEMERS VAN GROTE BOUWWERKEN (VBA), VZW

Grootveldlaan 148, 1150 Brussel

02 771 00 44

www.adeb-vba.be

WEGENBOUW

BELGISCHE FEDERATIE VAN AANNEMERS VAN WEGENWERKEN (BFAW), VZW

Grootveldlaan 148, 1150 Brussel

02 771 20 84

- **VLAAMSE WEGENBOUWERS (VLAWEBO), VZW**
02 771 20 84
www.confederatiebouw.be/vlawebo
- **FÉDÉRATION WALLONNE DES ENTREPRENEURS DE TRAVAUX DE VOIRIE (FWEV), ASBL**
02 771 20 84
www.confederationconstruction.be/fwev
- **BELGISCHE FEDERATIE VAN AANNEMERS VAN WEGENWERKEN – REGIO BRUSSEL HOOFDSTAD (BFAW – BRUSSEL), VZW**
Grootveldlaan 148, 1150 Brussel
02 771 20 84

CONFEDERATIE BOUW – VERENIGING BETONSTAALVERWERKENDE BEDRIJVEN – COBESTA, VZW

Lombardstraat 34-42, 1000 Brussel

02 545 56 54

VOLTOOIING | AFWERKING

BELGISCHE VERENIGING VAN AANNEMERS VAN DICTINGSWERKEN (BEVAD), VZW – KONINKLIJKE MAATSCHAPPIJ

Lombardstraat 34-42, 1000 Brussel

02 545 57 11

www.confederatiebouw.be/afwerking

CONFEDERATIE BOUW – AANNEMERS VAN GLASWERKEN, VZW – KONINKLIJKE VERENIGING

Lombardstraat 34-42, 1000 Brussel

02 545 57 11

www.confederatiebouw.be/glaswerken

CONFEDERATIE BOUW – BELGISCHE SCHILDERS, VZW

Lombardstraat 34-42, 1000 Brussel

02 545 57 11

www.confederatiebouw.be/belgischeschilders

- **CONFEDERATIE BOUW – VLAAMSE SCHILDERS**
Lombardstraat 34-42, 1000 Brussel
02 545 57 11
www.confederatiebouw.be/vlaamseschilders
- **CONFEDERATIE BOUW – BRUSSELSE SCHILDERS**
Aarlenstraat 92, 1040 Brussel
02 230 14 20
- **CONFÉDÉRATION CONSTRUCTION – PEINTRES WALLONS**

CONFEDERATIE BOUW – VLAAMSE SCHRIJNWERKERS (DE VLAAMSE SCHRIJNWERKERS), VZW

Lombardstraat 34-42, 1000 Brussel

02 545 57 11

www.confederatiebouw.be/vlaamseschrijnwerkers

- **DÉ PARKETPLAATSERS**
02 545 57 11
www.deparketplaatsers.be
- **BEWAP – BEROEPSVERENIGING VOOR AFWERKINGSBEDRIJVEN**
02 545 57 11

EN HAAR LEDEN

- **INTERIO – BEROEPSVERENIGING VOOR INTERIEURBEDRIJVEN**
02 545 57 11
- **UPEK – UNIE VAN PROFESSIONEEL ERKENDE KEUKENINSTALLATEURS**
02 545 57 11
- **CONFEDERATIE BOUW – BRUSSELSE SCHRIJNWERKERS**
02 545 57 11
- **FÉDÉRATION WALLONNE DES MENUISIERS BELGES (FWMB), ASBL**
Avenue Prince de Liège 91, Boîte 6 (1er étage),
5100 Jambes
081 20 69 22
www.menuisiers.com
- **UPEC – UNION PROFESSIONNELLE DES ENSEMBLIERS DE LA CUISINE ÉQUIPÉE**
081 20 69 22
- **LES PARQUETEURS – DIE PARKETTVERLEGER**
081 20 69 22
www.lesparqueteurs.be

KONINKLIJK NATIONAAL VERBOND AANNEMERS VAN PLAFONNEER-, CEMENT-, STAFF- EN ORNAMENTWERK, DROGE BEPLEISTERING, DEKVLOEREN, VOEGWERK, GEVELREINIGING (NAVAP), VZW
Lombardstraat 34-42, 1000 Brussel
02 545 57 11
www.confederatiebouw.be/plafonneerders

CONFEDERATIE BOUW DAK, VZW
Lombardstraat 34-42, 1000 Brussel
02 545 57 98
www.cct-cbd.be

NATIONALE FEDERATIE DER ROLLUIKEN-FABRIKANTEN EN ZONNEWERING, VZW
Lombardstraat 34-42, 1000 Brussel
02 545 56 00

BELGISCHE FEDERATIE DER AANNEMERS VAN TEGEL- EN MOZAÏEKWERKEN (FECAMO CONFEDERATIE BOUW), VZW – KONINKLIJKE VERENIGING
Lombardstraat 34-42, 1000 Brussel
02 545 57 70
www.confederatiebouw.be/fecamo

COMPLEMENTAIRE BEROEPEN KONINKLIJKE FEDERATIE DER COMPLEMENTAIRE ONDERNEMINGEN VAN HET BOUWBEDRIJF (FEDECOM) VZW
Lombardstraat 34-42, 1000 Brussel
02 545 57 58
www.confederatiebouw.be/fedecom

BELGISCHE FEDERATIE VAN AANNEMERS VAN NATUURSTEENBEWERKING, VZW
Lombardstraat 34-42, 1000 Brussel
02 545 57 58
www.confederatiebouw.be/natuursteen

SPECIALE TECHNIKEN
TECHLINK, VZW, INSTALLATIEBEDRIJVEN
ELEKTRO, BEVEILIGING, DOMOTICA, VERWARMING, KLIMAATREGELING, HERNIEUWBARE ENERGIE, WATER-BEHANDELING, SANITAIR, VENTILATIE, SCHOORSTEENVEGERS...
J. Chantraineplantsoen 1, 3070 Kortenbergh
02 896 96 10
www.techlink.be

LEDEN RAAD

VAN BESTUUR

**Xavier Braet
Bernard Cornez
Robert de Mûelenaere
Paul Depreter
Karel Derde
Frank Ganser
Philippe Gillion
Frank Goes
Joeri Haex
Natacha Jérrouville
Stéphane Kaye
Benoît Klinkers
Michel Koning
Jef Lembrechts
Christophe Maes
Luc Mohymont
Karl Neyrinck
Marc Peeters
Dirk Peytier
Bernard Piron
Marc Ruebens
Willy Simoens
Thierry Toussaint
Bob Van Poppel
Eddy Vandezande**

Colofon

REDACTIE EN COÖRDINATIE: Sven Nouten en Jean-Pierre Liebaert.

MET DE MEDEWERKING VAN

Vincent Detemmerman, Jan Vochten, Marleen Porré, Elke Van Overwaele, Filip Coveliers, Peter Graller, Hannelore Vanbilloen, alle medewerkers van de studiedienst, de collega's van de gewestconfederaties en in het bijzonder Hugues Kempeneers en Mathieu Debroux.

MET DE BIJDRAGEN VAN

Paul Depreter, Robert de Mûelenaere, Jef Lembrechts, Marc Dillen, Marc Ruebens, Jean-Christophe Vanderhaegen, Luc Mohymont en Francis Carnoy.

PROOFREADING: Sofie Cannoot, Morgane Halleux, Melissa De Brucker en Bram Schittecatte.

VERTALING EN TAALCORRECTIE: Régine Denaegel en Wim Roeckx.

OPMAAK: Nikka Cuypers.

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER:

Robert de Mûelenaere, Confederatie Bouw, Lombardstraat 34-42, 1000 Brussel.

COPYRIGHT: elke gedeeltelijke of integrale reproductie moet vooraf worden toegestaan en moet verplicht de vermelding van de bron bevatten, namelijk Confederatie Bouw.

MEER INFORMATIE: communicatie@confederatiebouw.be

WETTELIJK DEPOT: D/2019/0570/3

[illegible]

HUMAN RESOURCES & MANAGEMENT SOLUTIONS

Confederatie Bouw

Bouw, energie & milieu

Confederatie Bouw vzw

Lombardstraat 34-42

1000 Brussel

02 545 56 00

info@confederatiebouw.be

www.confederatiebouw.be

www.buildyourhome.be

www.openwervendag.be

www.formalis.be

/confederatie.bouw

www.confederatiebouw.be

@Confedbouw

Confederatie Bouw - Confédération Construction